

ČASOPIS OBYVATEĽOV OBCE LEHOTA

LEHOTA

NEPREDAJNÉ

ČÍSLO 4/2014

ROČNÍK: VII.

MIKULÁŠ 2014

Pred rozsvietením vianočného stromčeka sa nám škôlkari predstavili milým vystúpením a rodičia si mohli pochutnať na pohári vareného nunču, vínka i čaju.

Z OBSAHU

Slovo starostu	4
Informácie OcÚ	6-7
Pitná voda v Lehote	8-9
Lehota v starých obrázkoch a piesňach	10-11
Rozhovor	12-14
Slovo duchovného.....	15
Zaznamenali sme	16-21
Knižnica	22
Čo nového v MŠ a ZŠ ...	23-26
Zlý sen	27
Rady lekára	28-29
Šport	30-32
Rady a pomoc občanom	33

Titulka:

Vianočná impresia

Foto: Slávka Zaujecová

LEHOTA

Pre Obecný úrad LEHOTA vydáva:
Vydavateľstvo PANTER
Adresa redakcie: OcÚ Lehota 951 36
Tel.: 037/ 6553028, 0911220861
e-mail: casopis@lehota.sk
Registračné číslo: RP 402/2008
Vychádza štvrťročne.

Šéfredaktor:

PaedDr. Vladimíra Chobotová.
Redakčná rada: Mgr. Anna Burdová,
Terézia Andrašíková, Juraj Pavel, Alan
Dolog, Ing. Petra Petriková.

Jazyková úprava:

PaedDr. Vladimíra Chobotová
Fotografie: Slávka Zaujecová.
Redakčná rada si vyhradzuje právo krátiť
a upravovať príspevky. Ďalej oznamuje
všetkým svojim prispievateľom, že
príspevky prijíma na akomkoľvek
pamätovom médiu ako je disketa,
CD alebo USB pamätový kľúč a
taktiež e-mailovou poštou na adrese:
casopis@lehota.sk.
Neuverejnené a nevyžiadané príspevky
nevraciamе.
Uzávierka ďalšieho čísla bude: **09.03.2015**.
Expedícia do domácnosti
po 1 výtlačku ZDARMA.

Grafický dizajn, dtp a tlač:
PANTER-PMD, s.r.o.,
Vydavateľstvo PANTER Nitra,
0905 259 609
www.panter-pmd.sk © 2014

EDITORIÁL 3

Milí čitatelia časopisu Lehota,

rok sa blíži ku koncu a nadchádza čas bilancovania toho, čo sme za posledných dvanásť mesiacov dosiahli.

Tento rok ste sa v časopise dozvedeli o akciách, ktoré organizovali naše spolky; aktuálne informácie z obecného úradu, z oblasti športu i ekológie; videli ste na fotografiách, ako trávia čas vaše detičky a vnúčence v Obláčiku, v materskej i základnej škole. Prečítali ste si zaujímavé osudy mladých šikovných ľudí z našej obce. Dostali ste rady od lekára i rady od duchovného pre pohladenie duše.

Je adventný čas - čas pokojných sviatkov, plných lásky, rodinných stretnutí, ale i duchovných zamyslení. Posledné číslo roku sme preto ladili spomienkami: vo fotografiách zo starých čias; rozhovorom s p. Flórišovou o Vianočiach v Lehote; o histórii našej malebnej Lehotčiny, príbehom o sv. Martinovi.

Milí čitatelia, hodnotte, bilancujte, rekapitulujte, ale...nebuďte na seba prísni. S príchodom nového roku dostávame druhú šancu, aby sme pokračovali ďalej, opravili svoje chyby, urobili niečo nové a krajšie. Takže oddychujte, vylihujte a čerpajte energiu na ten správny krok...

Redakčná rada

Milí spoluobčania,

máme za sebou komunálne voľby a preto by som úvodom chcel Vám všetkým poďakovať za dôveru, ktorú ste mi vo voľbách prejavili. Zároveň ma to zaväzuje, aby som vašu dôveru nesklamal a ďalšie štyri roky sa budem maximálne snažiť o rozvoj a prosperitu našej obce.

Nadalej Vás budem v našom časopise informovať o aktuálnom dianí v obci. Za najväčšiu prioritu našej obce považujem dostavbu a nadstavbu MŠ. Preto v plnom prúde pracujeme na tomto projekte. V rozpočte vyčleníme finančné prostriedky, aby sme s výstavbou mohli začať čo najskôr a keď dostaneme pridelené financie z fondov, chceli by sme čím skôr túto stavbu skolaudovať, aby sme mohli uspokojiť všetky požiadavky rodičov o umiestnenie detí v predškolskom zariadení.

Hneď po voľbách vznikol havarijný stav v objekte zdravotného strediska na ústrednom kúrení. Tiekli radiátory, ventily, zapchaté nefunkčné rozvodné potrubia, v detskej ambulancii bola zima. Preto sa za 2 týždne vymenili rozvody, radiátory a objekt sa vymaľoval. Je to podľa plánu, ktorý počítá s rekonštrukciou zdravotného strediska, ktoré je v prevádzke takmer 40 rokov. V budúcom roku by sme chceli urobiť novú strechu, ktorá je tiež v havarijnom stave.

Urobili sme niečo aj pre bezpečnosť našich občanov. Ako ste si všimli, v obci sú namontované dva radary, ktoré upozorňujú vodičov na prekročenie maximálnej povolennej rýchlosti.

Pracujeme na zabezpečení finančných prostriedkov na kamerový systém v obci. Chceme tým ochrániť dobrých občanov pred vandalmi a podvodníkmi, ktorí sa pohybujú po našej obci. Chcem „opäť“ upozorniť občanov, aby od „podnikavcov“ žiadali písomné povolenie, ktoré musí byť podpísané starostom a opečiatkované červenou guľatou pečiatkou obce. V podozrivých prípadoch treba

volať políciu na 158 alebo starostu obce (t. č.: 0903 220 861).

Do konca roku 2014 bude mať naša obec pridelené zadarmo osobné motorové vozidlo z ministerstva vnútra, ktoré bude slúžiť starostovi a zamestnancom obce.

Smetné pre občanov nechceme zvyšovať, hoci obec stále dopláca za vývoz TKO. Preto vás všetkých žiadam, aby ste tento odpad separovali. V najbližšom období bude prebiehať zber stavebného odpadu od občanov a veľkoobjemového odpadu (skrine, gauče, koberce a pod.). Taktiež je možné odovzdať aj opotrebované pneumatiky. Od nového roku sa plechovky budú zbierať spoločne s papierom v žltom kontajnery!

Začíname prvou fázou rekonštrukcie starého obecného úradu a rozšírením verejného osvetlenia nad Hlinikom smerom k ihrisku a prípravami na stretnutie Lehôt a Lhot, ktoré bude v našej obci 3.-5. júla 2015. Preto vás všetkých občanov Lehoty, ako i tých, ktorí chcú byť nápomocní pri organizovaní stretnutia žiadam, by ste sa kontaktovali s novozvolenými poslancami OZ, ktorí vás už usmernia ako ďalej. Myslíme si, že toto bude oslava celej obce, ktorá veľmi zviditeľní našu dedinu, pomôže jej do budúcnosti a všetci tí, ktorí sa zapoja do organizácie stretnutia, budú hrdí na to, že svojou prácou prispeli k zdarnému priebehu osláv.

Chcel by som potešiť aj našich školákov, pre ktorých chceme na základnej škole organizovať aspoň 2-3 diskotéky v priebehu školského roka.

Chceme upozorniť občanov, aby si splnili svoje podlžnosti voči obci a doplatili do konca roka dane a poplatky za vodu a TKO.

S koncom roka sa blížia najkrajšie sviatky roka - Vianoce. Je to obdobie, keď máme všetci k sebe bližšie a keď mnohí z nás aspoň na chvíľu zabúdajú na bežné dni v roku, naháňanie sa za niečím a stresy s tým spojené. Je tu čaro Vianoc, vôňa medovníkov, jedličky, teplo domova...

Prajem Vám všetkým požehnané a milostiplné Vianoce, pokoj, zdravie, šťastie a skutočnú radosť vo všetkých rodinách a toto všetko nech vás sprevádza aj celý budúci nový rok 2015.

Milan Chmelár, starosta obce

Vianočná myšlienka

Alan Dolog

*Na spodnej polici mojich spomienok,
môj tatko s mamkou darčeky pod
stromček kladú,
tam v duši ma krásne hreje plamienok,
aj vďaka tomu mám dušu stále mladú.*

*Vianoce,
čas chvenia nádherných chvíľ,
I my sme pod stromček darčeky kladli:
synček s autíčkom ráno sa prebudil,
dcérenke radostné slzičky
na líčka padli.*

*Na spodnej polici, koleda
v trblietavom snehu.
Veď to len nedávno mi mamka
pohladila tvár,
I my sme našim malíčnym
dali našu nehu.
Veď neha a láska to bohatých je dar!*

*Koledy, zvony sviatočné
a uši štípal nocou mráz,
vzrúgavým snehom
išli sme uctiť božie dieťaťko.
Počujem Tichú noc
a tatkov spevný hlas.
Vonia mamkina kapustnica
a pupákmi s makom nasladko.*

*Ak verše moje zapadli trochu
do vášho života,
potom nás všetkých silné puto hreje,
nemá čo robiť
vo vašich myšliach čivota,
radosťou plesajme, nech duša pookreje!*

Uznesenia z riadneho zasadnutia OZ v Lehote, ktoré sa konalo dňa 09. 12 2014 o 18.00 hod. v zasadacej miestnosti Obecného úradu Lehota

Uznesenie č. 64/2014

Obecné zastupiteľstvo v Lehote
a) berie na vedomie žiadosť Ing. Marcely Domčekovej o odkúpenie parcely č. 327/3 o výmere 20 m²,
b) schvaľuje trojpätinovou väčšinou všetkých poslancov podľa § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. v znení neskorších predpisov priamy predaj nehnuteľností, vedených na LV č. 1076 Obce Lehota, parcela č. 327/3 k.ú. Lehota zastavaná plocha o výmere 20 m² v cene 17 € za 1 m² Ing. Marcely Domčekovej, rod. Baníková, dátum narodenia: 06.01.1974, bytom 951 36 Lehota č. 261. Uvedený predávaný majetok obce v prírode dlhé roky tvorí súčasť nehnuteľností t.č. užívanej kupujúcou, ktorá má na uvedenom pozemku postavené oplotenie a užíva ho v dobrej viere, že jej tento pozemok patrí. Kupujúca uhradí kúpnu cenu 340 € (slovom tristoštyridsať eur) na účet Obce Lehota č. 0800933001/5600 alebo v hotovosti do pokladne Obecného úradu.

Uznesenie č. 65/2014

Obecné zastupiteľstvo v Lehote
a) berie na vedomie sťažnosť p. T. Richtárika, Lehota č. 540,
b) poveruje starostu obce, aby odpísal vlastníkovi susedného objektu, kde ho upozorní na hroziace nebezpečenstvo a aby ho odstránil na vlastné náklady v termíne do jedného mesiaca od doručenia tohto uznesenia.

Uznesenie č. 66/2014

Obecné zastupiteľstvo v Lehote
berie na vedomie príkaz starostu k vykonaniu inventarizácie k 31.12.2014.

Uznesenie č. 67/2014

Obecné zastupiteľstvo v Lehote
v súlade § 11 ods. 4, písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

a) prerokovalo návrh VZN Obce Lehota č. 2/2014 o dani z nehnuteľnosti na rok 2015,
c) schvaľuje zmenu v návrhu VZN č. 2/2014, v § 2 Sadzba dane, bod e), stavebné pozemky z 0,30 % zmeniť sadzbu na 0,40 %,
b) schvaľuje VZN Obce Lehota č. 2/2014 o dani z nehnuteľnosti na rok 2015, s navrhovanou zmenou, s účinnosťou od 01.01.2015.

Uznesenie č. 68/2014

Obecné zastupiteľstvo v Lehote
v súlade § 11 ods. 4, písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
a) prerokovalo dôvodovú správu a návrh VZN č. 3/2014 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Lehota na kalendárny rok 2015,
b) schvaľuje zmenu v návrhu VZN č. 3/2014 v III. časti Daň za užívanie verejného priestranstva, bod 5.) doplniť slová v sadzbe dane za dočasné parkovanie motorového vozidla na verejných komunikáciách: pôvodné znenie „motorové vozidlo do 3,5 t“ sa nahrádza novým znením „služobné dodávkové motorové vozidlo do 3,5 t“,
c) schvaľuje VZN obce Lehota č. 3/2014 o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Lehota na kalendárny rok 2015, s navrhovanou zmenou, s účinnosťou od 01.01.2015.

Uznesenie č. 69/2014

Obecné zastupiteľstvo v Lehote
a) prerokovalo návrh nového sadzobníka na rok 2015,
a) schvaľuje sadzobník poplatkov obce na rok 2015,
b) odporúča starostovi obce dať vypracovať zmluvu o prenájme alebo zmluvu o hmotnej zodpovednosti za prenájom priestorov (kulturný dom, OŠK, MI).

Uznesenie č. 70/2014

Obecné zastupiteľstvo v Lehote
v súlade § 11 ods. 4, písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
b) prerokovalo registratúrny poriadok a registratúrny plán obecného úradu Lehota,
c) schvaľuje registratúrny poriadok a registratúrny plán obecného úradu Lehota s účinnosťou od 01.01.2015.

Uznesenie č. 71/2014

Obecné zastupiteľstvo v Lehote
a) berie na vedomie návrh plánu kontrolnej činnosti HK na I. polrok 2015,
b) schvaľuje plán kontrolnej činnosti HK na I. polrok 2015, podľa predloženého návrhu.

Uznesenie č. 72/2014

Obecné zastupiteľstvo v Lehote
a) schvaľuje verejné hlasovanie na schválenie odmeny HK obce za II. polrok 2014,
b) schvaľuje

v súlade § 11, ods. 4, písm. j) a § 18c, ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, odmenu hlavnej kontrolórke obce za II. polrok 2014 vo výške 15 % z mesačného platu HK.

Uznesenie č. 73/2014

Obecné zastupiteľstvo v Lehote
a) schvaľuje verejné hlasovanie na schválenie odmeny zástupkyňi starostu za I. a II. polrok 2014,
b) schvaľuje v súlade so Zásadami odmeňovania poslancov OZ, čl. 8, ods. 6, odmenu zástupkyňi starostu za I. polrok 2014 (2.Q.2014) vo výške 30 %, za II. polrok 2014 (3. a 4.Q.2014) vo výške 30 %.

Uznesenie č. 74/2014

Obecné zastupiteľstvo v Lehote
v súlade § 11 ods. 4, písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
a) berie na vedomie návrh na úpravu rozpočtu obce Lehota, rozpočtové opatrenie č. 03/2014,
b) schvaľuje rozpočtové opatrenie č. 03/2014, viď príloha.

**Zvolení poslanci
obecného zastupiteľstva obce Lehota**

Alexander
Gála

Juraj
Pavel

Radoslav
Kriváček

Ľuboš
Rusnák

Terézia
Andrášiková

Ing. Jana
Látečková

Dagmar
Kubicová

PhDr.
Kvetoslava
Mikulová

PaedDr.
Vladimíra
Chobotová

Pitná voda v Lehote

Obec Lehota je zásobovaná pitnou vodou zo zdroja v katastri Jelka. Je čerpaná z vrtu hlbokého cca 60 m, nad ktorou je nepriepustná vrstva ílov, ktoré oddeľujú povrchové vody od štrkov, z ktorých sa voda vyčerpáva. Jelka leží v povodí Váhu. Váh a jeho prítoky pretekajú územím, kde sa ťažké kovy takmer nenachádzajú. Oveľa horšie sú na tom rieky pretekajúce cez Slovenské Rudohorie, do ktorých stekajú aj vody z ložísk rôznych kovov a iných škodlivín. Samozrejme, voda riek je znečisťovaná človekom. Stále sú jedinci, ktorí vypúšťajú svoje splaškové vody do podzemia, potokov a riek. To je fakt. Ale zdroj Jelka je pomerne dobre zabezpečený práve nepriepustnou vrstvou a ešte aj tým, že voda sa čerpá zo štrkov, ktoré túto vodu prirodzene filtrujú, čistia. Teda vodný zdroj je samou prírodou pomerne dobre zabezpečený aj proti ľudským nešvárom. Samozrejme, že nevieme dokedy. Voda sa v zdroji ešte upravuje filtráciou, no napriek tomu minimálne množstvo kalu prenikne do rozvodov. Pri tých obrovských kvantách sa kal usádza spolu so splodinami korózie železa na stenách potrubí. Následne pri zvýšených odberoch sa potom občas tento kal odlúpi a putuje ako zakalená voda k spotrebiteľovi. Deje sa to najmä na jar, keď si ľudia napúšťajú bazény. Takéto markantné zakalenie sme zaznamenali na jar 2014 a osobne som to reklamoval priamo u predsedu predstavenstva ZsVaku (naša obec je spoluakcionárom v tejto spoločnosti), boli vyvedené osobné zodpovednosti a došlo aj k náprave. Napriek tomu chcem odporučiť každému z vás jednoduchú dvojicu mechanických filtrov za svoj vodomer, aby sa kal k vám nedostával a aby ste si šetrili armatúry. Mechanické filtre v zostave „hrubý, jemný“ úplne postačuje. Náplne vymieňam podľa potreby, spravidla 2 x ročne.

Jelka zásobuje vodou veľké územie s mnohými mestami a obcami. Odtiaľ má vodu západná polovica Nitry, Šaľa, Galanta, Sereď, samozrejme s okolitými dedinami. Touto vodou sa zásobujú nielen občania, ale

aj potravinárske podniky, ktoré musia pravidelne preukazovať nezávadnosť všetkých vstupov do výroby. Aj nezávadnosť pitnej vody. Každá obec, každý podnikateľ, ktorý používa vodu na výrobu potravín musí pod hrozbou pokuty nechávať rozbor pitnej vody a výsledky oznamovať kompetentným organizáciám. Keď si uvedomíme, koľko je to obcí a podnikateľských subjektov, je nám jasné, že táto voda je kontrolovaná v celej sieti veľmi často. Naša obec necháva tieto rozbor robíť akreditovanému laboratóriu – Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva. Tri krát ročne sa robí tzv. malý rozbor, jeden krát veľký, úplný rozbor. Preštedoval som si výsledky rozborov našej obecnej vody za roky 2014, 2013 a 2012. Nenašiel som žiadne vážne odchýlky v kvalite vody. A hlavne: nenašiel som ani náznak hrozby, že by sa obsah ťažkých kovov a iných potenciálnych škodlivín čo i len priblížil k hornej hranici povoleného limitu. Koncentrácia škodlivín sa pohybuje väčšinou v desatinnej koncentrácii dolnej hranici limitu. Je to prirodzená koncentrácia daná prírodou. Koniec koncov, aj ťažké kovy patria medzi biogénne prvky a organizmus ich v mikroodávkach potrebuje. Veď ich nedostatok v tele spôsobuje zdravotné problémy. Najznámejší z nich je asi zinok, ktorý dokonca ako doplnok stravy užívame na zvýšenie imunity. Vymenujem kovy, ktoré k životu potrebujeme: vápnik (Ca), horčík (Mg), Železo (Fe), Zinok (Zn), Mangán (Mn), Meď (Cu), Molybdén (Mo), kobalt (Co), Selén (Se) a ďalšie. 37 rokov vykonávam funkciu ekológa, vodohospodára, voda je živé, ktorý ma zaujíma, je ako krv našej zeme. Najdôležitejšia, životodarná tekutina, ku ktorej sa správame naozaj neprístoje!

Medzi nami sú občania, ktorí si „pre istotu“ kupujú drahé filtre na pitnú vodu za 1.000 – 2.500 €. Alebo ich kupujú z vlastného rozhodnutia, sú ochotní investovať kvôli svojim mimoriadnym nárokom na čistotu vody. Ale sú prípady, kedy podľahnú tzv. „šmejdovi“, ktorí cieľavedome šíria dezinformácie o tom, že „štát“ nám ponúka nepitnú vodu a aby sa ľudia voči tomu chránili drahými filtrami. Rozširujú poplašné správy za účelom získania prospechu, čo je jednoznačne trestné. Pre tých, ktorí sa už rozhodli alebo

ešte rozhodujú, či si filter – reverznú osmózu naozaj kúpia za tých 1.000 – 2.500 € mám jednoznačnú správu. Reverzná osmóza zbaňuje vodu všetkých látok, ktoré majú väčšiu molekulu ako voda. To znamená, že výsledok takejto filtrácie je voda bez akýchkoľvek solí. Spotrebiteľ užíva vlastne destilovanú, demineralizovanú vodu. Ak si pozrieme, koľko prvkov som vymenoval, ktoré do tela dostávame aj prostredníctvom vody, tak vlastne majiteľ tohto filtra sa ochudobňuje o tieto minerály. Táto úprava prichádza totiž do úvahy v extrémnych podmienkach, kde sa voda pre jej akútny nedostatok musí veľmi nákladne recyklovať. Najznámejší príklad je užívanie tejto úpravy kozmonautmi v kozme. Oni to ale užívajú len na nevyhnutný čas, nie trvale! Samozrejme, ak niekto cez to všetko, čo som napísal, nájde dôvod na kúpu tohto filtra, nech si ho kúpi. Pochybovačom, ktorí neveria tomu, čo tu píšem a „šmejdovi“, ktorí predávajú tieto tovary, je treba dať jasnú správu: šírenie poplašných správ je trestné a spoločensky škodlivé! Počuli ste už o stavoch, ktoré sa volajú tetánia? Nevoľnosť, nevládnosť, triaška, zimnica, bolesti hlavy, niekedy aj srdca, zrýchlené dýchanie. To spôsobuje nedostatok horčíka. Mnohí sú si na vine tým, že používajú filtre. Aj Brita filtre!

Len pre ilustráciu uvediem príklad zo stredoveku. Zúrila cholera, mor a ľudia hromadne umierali. Zistilo sa, že niektoré studne sú kontaminované. Preto kráľ nariadil ich dezinfekciu. Zriadeni chodili z domu do domu a „sypali do studne biely prášok“. Hysterickí hlupáci, či kráľovi nepriatelia rozšírili fámu, že títo ľudia trávajú studne.

Začal sa lov a zabíjanie týchto zriadenecov, zamestnancov kráľa. Nuž, tento príklad vám asi povie najviac.

Nie je to tak dávno, čo som vám písal o tom, čo robí 90% obyvateľov Lehoty. Vypúšťate svoje splaškové vody do podzemia, či do potoka. Neprivodil vám tento článok nejaké myšlienky o náprave vášho konania? Sú ľudia, ktorí mi odkázali, aby som sa prestal venovať budovaniu kanalizácie a čistiarne odpadových vôd, že Lehota to nepotrebuje. Pre mňa nepochopiteľný, neveriteľný názor! Nuž, mnohým vyhovuje stav, že pod sebou máme vodu vedome znečistenú a sme totálne závislí na vode dopravenej potrubím. Projekt kanalizácie a čistiarne nevznikol pre slávu nikoho. Vznikol ako už doslova havarijná potreba pre budúcnosť tejto obce. Som dôchodca a moji potomkovia v obci neijú. O tieto projekty som sa snažil pre Vás.

Zhrnutie

Voda z Jelky je voda veľmi zdravá, obsah biogénnych prvkov je takmer optimálne vyvážený pre zdravie človeka. Absolútne nie je nutné kupovanie drahých molekulárnych filtrov, znepokojovanie sa, robenie paniky. Dokonca aj napriek tomu, že je občas zakalená, je zdravšia, ako niektoré vody, ktoré si kupujete vo fľašiach! Pitná voda na Slovensku je azda našim najväčším nerastným bohatstvom v tejto dobe! Nie jeden nadnárodný podnikateľ by si ju chcel privlastniť! Rozbory vody sú zverejnené na obecnej tabuli pred kultúrnym domom a na www.lehota.sk v časti „Ekológia“.

Alan Dolog

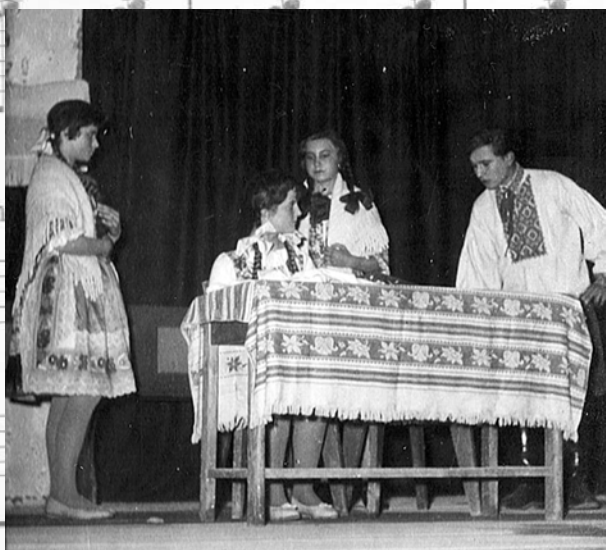
Milí čitatelia,

chceli by sme vám dať do pozornosti fotografie z facebookovej stránky pod názvom "Lehota v starých obrázkoch". Založil ju a spravuje p. Andrej Práznovský, ktorý to robí s nadšením. Zároveň by sme Vás chceli poprosiť - kto by mal

zaujímavé fotografie, albumy, diapozitívy a filmy, ozvite sa na mail andrej.praznovsky@gmail.com alebo telefonicky (0904708762).

Fotografie dopĺňajú texty piesní z vydaného Spevníka so súhlasom Matice Slovenskej v Lehote.

PaedDr. Vladimíra Chobotová

Ach bože môj slobodienka moja

Ach bože môj slobodienka moja,
vždycky mi mamička hovorila,
/:že je slobodienka poklad boží,
že si ju má chrániť jeden každý.:/

Ach bože môj, čo som urobila,
keď som slobodienku opustila.
/:svoj vienoček som si zachovala
a svojmu milému darovala.:/

Bol večer tichý

Bol večer tichý, krásny májový,
išla dievčina cez háj zelený,
/:cez háj zelený, tvár zarmútenú,
stretla cigánku v plášti odiatu.:/
Čierna cigánka, ty hádať umíš,
zahádaj mi ty, čo v lese šumí,
/:zahádaj mi ty z mej pravej ruky,
dám ti ja za to srdečnej vďaky.:/
Čierna cigánka začala hádať,
švárna dievčina začala plakať,
/:neplač dievčina, neplač pre neho,
neni on hoden žiaľu tvojeho.:/
On ťa nemal rád, on mal rád inú,
škoda tých nocí čo strávil s tebou,
/:on ti sľuboval, inú miloval a
teba smutnú v žiali zanechal.:/

Chudobná dievčina

Chudobná dievčina tebe svadba stojí,
/:dobre si pomysli, koho na nej není.:/
Neni na nej není, tvá drahá mamička
/:už na nej vyrásla červená ružička.:/
Už je tá ružička, už je odkvitnutá,
/:už je tvá mamička na prach rozpadnutá.:/
Chudobný mládenec tebe svadba stojí,
/:dobre si pomysli, koho na nej není.:/
Neni na nej není, tvoj drahý tatíček,
/:už na ňom vyrástol červený hrebíček.:/
Už je ten hrebíček, už je rozkvitnutý,
/:už je tvoj tatíček na prach rozpadnutý.:/

O vianočných tradíciách

Vonku máme počasie, ktoré vôbec nesvedčí o tom, aký je dátum v kalendári a k akému krásnemu sviatku sa blížíme. My skôr narodení si možno pamätáme, ako sa sviatky Vianoc slávil, čo im predchádzalo. No myslíme si, že nie je na škodu, ak ich priblížime aj mladšej generácii.

Navštívili sme preto p. Vilmu Flórišiovú, ktorá má 85 rokov a teší sa v primeranom zdraví v kruhu svojej rodiny z každého dňa. Rada zaznamenáva staré piesne, ktoré si s radosťou aj spieva, príbehy z II. svetovej vojny, kedy takmer trikrát hrozilo, že príde o život. Vyrába handrové bábiky a šije pre ne lehotské kroje, rada rozpráva vnúčatám rôzne príbehy zo svojej mladosti. A na tie vianočné sme boli zvedaví my.

Ako si spomínate na život počas vašej mladosti a na dobu okolo Vianoc?

Doba, v ktorej som žila ako dieťa, nebola ľahká a ako trinásťročná som musela chodiť na „tovarich“ ku grófovi na Kynek, kde sa ťažko pracovalo pri trhaní ľanu. Spomínam však na tie časy v dobrom, pretože ľudia neboli až takí zlí a vedeli si pomáhať. A hlavne sa bavili. Určite boli v tej dobe aj zlí ľudia, ale prevažovali takí, ktorí si ako sused susedovi podávali pomocnú ruku. V tých časoch, ak sa chcela rodina uživiť, bolo pre nich výhodou, ak vlastnili nejaké kravky a zem, na ktorej si mohli dopestovať to, čo potrebovali na prežitie. Preto sa gazdovia po celoročnej drine už okolo sviatku Všetkých svätých snažili mať spratané a pripravené role na zimný odpočinok. Okolo Ondreja sa mohli začať predvianočné prípravy.

Z počutia vieme, že v tých časoch dievky s obľubou robili rôzne hokus-pokusy. Viete nám o tom niečo povedať?

Do predvianočného obdobia patrilo samozrejme aj čarovanie dievok. Boli tri spôsoby, ako sa dievky dozvedeli meno mládenca, z ktorého bude „kúta“ a ako sa im bude dariť. Najskôr si písali na lístočky mená

chlapcov, tie dali do cesta a hodili do vriacej vody. Ktoré cesto vyplávalo prvé na povrch, také meno mal mať jej nastávajúci. Ďalšie čarovanie bolo, že si dievka dala dole jednu ponožku a položila si ju pod vankúš. O kom sa jej snívalo, ten mal byť jej pravý. No a naposledy sa lialo olovo. Na lyžičku sa dalo olovo a nad sviečkou sa roztopilo. Potom sa vlialo do vody a podľa tvaru, aký sa vytvoril, tak hádali, čo to je a čo to môže znamenať. Aj toto všetko bolo určitým druhom zábavy.

Ako sa činili mládenčí? Oni určite tiež nezaháľali.

Mládenčí sa veru nenudili. V advente si plietli z konopných nítí biče, ktorými sa potom plieskalo na hornom aj dolnom konci dediny.

Okolo Mikuláša už bývalo snehu požehnané. Mládenčí poobliekaní za Mikulášov a čertov chodili po dedine a bavili sa, či strašili deti. Pýtali sa deti, či boli dobré, či sa vedia modliť. Rozdávali orechy i lieskovce. Podobne to

bolo na Barboru, kedy sa chlapci navliekali do ženských šiat. A tiež na Luciu, vtedy brali do rúk husacie krídla a chodili vymetať hlavne do domov, kde sa driapalo perie. Samozrejme, aby mohli vymetať aj spod sukni žien a dievok. Vymetali sa chorobou a samotné zlo z priestorov domov.

Menili sa blížiacimi Vianocami aj povinnosti jednotlivých členov rodiny?

Samozrejme. Asi dva týždne pred Vianocami už gazdovia chystali drevo, seno, krmivo a ženy pri studniach prali a čistili. Chystali sa jablčka, med, oplátky. Tie v Lehote piekli u Organistových. Tak volali rodinu učiteľa a organistu v jednej osobe, pána Boledoviča. Robili sa oplátky pre ľudí a tiež pre zvieratá, do ktorých sa zapiekala vňaťka. Za oplátky sa platilo múkou a možno aj nejakou korunou, kto mal.

Odkiaľ ste mali v tej dobe vianočný stromček? Poviete nám, ako a čím sa zdobili?

Stromčeky sa chodili kupovať do mesta. Zdobili sa skromne, kto čím mohol. Sladkosťi na ňom bolo minimálne. U tých chudobnejších sa do pozlátky balili aj suché kôrky chleba. Na stromček sa vešali jablčka, z pozlátky nastrihané pásiky. Stromček sa vešal na hradu v dome, nakoľko nebolo v izbách toľko miesta ako ich máme dnes.

Aké to bývalo v našej dedine pred Vianocami po duchovnej stránke?

No, ľudia v tej dobe boli určite zbožnejší. Do kostola sa chodievalo už okolo pól šiestej ráno na roatý. Osvetlenia nebolo, chodníkov jak by dal. A to nerozhodovalo, či bol dážď, blato alebo kopa snehu. Ľudia si doma z latiek pozbýjali lampáše a do nich sa vložila sviečka, aby aspoň ako-tak videli pod nohy. Ešte než prišiel Štedrý deň, modlieval sa deviatnik. Modlievali sa ženy a deti, po deväť dní, vždy v inom dome pred obrazom sv. rodiny. Ten zostával v dome až do ďalšieho dňa, kedy sa po krátkej modlitbe preniesol do ďalšieho domu a tam sa zase modlilo a spievali sa adventné piesne. Pred obrazom svetievalo svetielko, ktoré si doma urobili tak, že do nádoby naliali olejček

a z konopnej látky urobili knôtik. Svetielko muselo horieť pri obraze svätej rodiny až do Hromníc (druhého februára), kde sa zase ženy stretli, pomodlili sa a obraz sa uschoval k ďalšiemu roku.

Keď nadišiel Štedrý deň, do kostola sa nešlo, ale už od skorých ranných hodín gazdiné vo svojich peciach začali vypekať koláče a rováše. Boli to rovné paličky, ktoré sa použili na pupáčky. Ešte sa robili malé buchtičky plnené lekvárom zvané cesteničky. Narobili sa pupáčky s makom, navarila sa šošovica so slivkami a sušenými hruškami. Viníc v tej dobe veľa nebolo, ale tí, čo mali, rozniesli svojim blízkym alebo chudobnejším trochu vínka a nejaký ten koláč. Navečer sa oblieklo do sviatočného.

Vo vianočnom čase sa zvyklo vysviacať dom, ale i všetko okolo domu. Ako to prebiehalo?

Mamka dala na lopatku trochu žeravých uhľíkov, na ne hodila štipku tymianu, s tým a ešte so svätenou vodou prešla a posvätila všetky izby. Potom sa s tým prešlo okolo dverí, okien, do maštale, aby sa tak všetko ochránilo pred chorobami a nešťastím. V chlieve sa natreli medom „pyzáky“ (zobáky) husiam, aby ich gunáre na jar ľúbili a nanesli dost vajčiek na vyliahnutie. Na Štedrý deň sa nesmeli zabudnúť na žiadneho tvora v domácnosti. Či to bolo v maštali alebo na psíka, či mačku. Oplátka sa hádzala aj do studne, aby bola zdravá a čistá voda.

Začiatok večere sa v tých časoch tiež začínal zvonením zvonov?

Áno, čakalo sa na zvonenie kostolných zvonov, ktoré oznamovali začiatok večere. Pred zasadnutím k stolu sa ešte chodilo za dvere s nachystaným sitom, zapálenou sviečkou. Chodili iba mužskí potomkovia. Klopalo sa trikrát a pritom sa vravelo: „Otvorte! Čo nesiete? Krista pána narodenie.“

Potom sa vstúpilo do domu. Vstupujúci zavinšovali: „Vinšujeme vám tieto slávne sviatky, Krista pána narodenie, aby vám dal pán Boh zdravie, šťastie, hojné božské požehnanie a po smrti kráľovstva nebeské obsiahnutie.“ Všetko sa dalo na stôl a začala sa večera.

Gazdiná nesmela vstávať od stola, lebo vraj by jej na budúci rok nesadli na vajička kvočky. Ešte sa hovorilo, že na koho sa počas večere natočí knôť sviečky, ten do roka zomrie. Samozrejme, že sviečku každý na stole točil iným smerom, tak to bola taká zábavka. Večeri predchádzala modlitba Anjel pána a ešte ďalšie modlitby. Otec hodil do každého rohu jeden orech so slovami: „Moje milé štyri kúty, nemám vás čím obdariti, iba týmto orieškom, aby ste aj vy vedeli, že sa narodil Kristus pán.“

Ďalej sa rozkrájalo jablčko na toľko častí, koľko sedelo pri stole ľudí a rozdal sa so slovami, aby rodina držala pokope ako bolo to jablčko. Mamka dala na čelo medový krížik. Otec si dal kalíštek nejakého trunku a večeralo sa všetko to, čo bolo nachystané. Deti mali mliečnu kávu. Po večeri sa pomodlili a poďakovali. Dievky nezabudli pozmetiť všetko z večere a vyniesli to za humno, vysypali a postavili sa na to. Z ktorej strany štekal pes, z tej mohli čakať ženícha. Potom sa už čakalo na „utieren“, čo bolo pomenovanie pre polnočnú omšu. Mäso sa mohlo jesť až po polnočnej omši.

Poviete nám, čo sa dávalo do sita, ktoré sa kladlo na štedrovečerný stôl?

Chystalo sa tak, aby bolo v ňom zo všetkého, čo sa urodilo. Do kúskov plátenka sa viazalo po troške fazule, maku, hrachu, pšenice, kukurice, ďalej sa vkladali jablčka, orechy a iné ovocie, ktoré sa urodilo. Samozrejme i oplátky a med. Nachystala sa sviečka a otiepok slamy pod stôl ako symbol, že Ježiško sa narodil na slame. Pod obrus sa nasypalo zbožie.

Ako to bolo s vinšovaním počas týchto sviatkov?

Vinšovať chodili iba muži a chlapci. Po dedine chodili spievať a vinšovať aj cigánky z Ujľaku a Lahni. Dostávali za to zrno, orechy, koláče. Na Nový rok vinšovanie po domoch robil tiež hlásnik s hrobárom. Oni za vinšovanie dostávali fazuľu a víno. Niekde aj korunku. Nosili so sebou vrecká, do ktorých si fazuľu delili na bielu a strakavú.

A čo darčeky? Ľudia sa nejakým obdarovávali?

Darčeky neboli tak zaužívané ako je to dnes. Vtedy sa deti tešili hlavne do kostola na božie narodenie, aby videli jasličky s Ježiškom a hlavne na to, aby mohli hodiť nejakú korunku soške Murínka, ktorý im zato pokýval hlavou. No a čím bol peniažtek väčší, tak tým väčším kývaním hlavy sa Murínko odvdčail. Vianoce boli skutočne o tom duchovne. Ľudia boli v tom období srdečnejší, pomáhali si. Svedčili o tom aj návštevy v rámci rodín, blízkych aj vzdialených susedov. Spievali sa koledy a bolo tak príjemne veselo. Deti boli vďačné aj za nejakú malú vyrezanú hračku alebo ušitú bábiku.

Pamätáte si aj na nejaké vianočné pesničky?

„Bola cesta bola ušľapaná,
bola cesta bola ušľapaná,
Kto ju šľapal, kto ju šľapal,
panenka Mária.

Syna nám porodí na vianočné hody,
keď zamrznú, keď zamrznú
všetkých studniach vody,
keď zamrznú, keď zamrznú,
všetkých studniach vody.

Len tej jednej studni nezamrzla,
kde Mária Magdaléna
na vodu chodila,
kde Mária Magdaléna
na vodu chodila.“

Tak túto poznám aj ja od mojej mamy, ktorá má na ňu veselú spomienku pri vinšovaní so svojou kamarátkou. Mala veľký úspech a dievčence si vykoledovali veľa dobrôt i peniažkov. Mnohé z toho, čo sme spomenuli, sa hádam ešte v niektorých rodinách traduje. Alebo po prečítaní sa začne s tradíciou. Len by sme mali v tomto vianočnom období byť lepšími ľuďmi a pomáhať tým, ktorí to potrebujú. Hlavne nezabúdať, že máme rodičov, starých rodičov a možno osamelých priateľov a susedov.

Pani Vilme ďakujeme za spomienky a prajeme jej krásne a požehnané Vianoce.

Terézia Andrášiková

Svätý Martin

Neďaleko od nás, v južnom Maďarsku sa usídlilo rímske vojsko. Tábor, v ktorom bývali, bol úhladný, všetko ako zo škattulky. Veľkú zásluhu na tom mal ich dôstojník, ktorému sa práve narodil synček. Dostal meno Martin.

Jeho otec bol vojak telom aj dušou. Dal preto synovi meno podľa rímskeho boha vojny Marta. Už podľa toho vidíme, že tejto rodine bolo kresťanstvo naozaj cudzie. Martinov otec bol prísny nielen na vojakov, ale aj na svojho malého syna. Už keď mal pätnásť rokov, o dva roky skôr, než to povoľovali zákony, prinútil svojho syna vstúpiť do armády. Martinovi to nebolo veľmi po vôli, ale čo už, rozkaz je rozkaz. Čoskoro sa spoznal s dobrým a nábožným mužom, ktorý mu nahradil otca. Bol to svätý biskup Hilár. Od neho sa Martin dozvedel o Kristovi a o kresťanstve a hneď sa rozhodol, že odtiaľ už nebude ako vojak prinášať smrť, ale že radšej bude hľadať život večný. A celý jeho život sa postupne menil: zo svojho sluhu urobil svojho priateľa, ktorý spolu s ním jedával pri jednom stole, k vojakom sa správal prívetivo a vládne. Raz, keď v noci išiel kontrolovať vojakov na stráž, prechádzal sám opusteným mestom. Všetci už tvrdo spali, len vojaci chránili ich pokojné sny. Ba nie, celkom všetci nespali. Martin na ulici stretol akéhosi úbožiaka, ktorý sa celý triasol od zimy a žobral. Dobrý vojak nemal so sebou žiadne peniaze, veď išiel len skontrolovať stráž. Niečo však vymyslel. Zložil si z pliec svoj teplý vlnený vojenský plášť, rozpáral ho mečom cez prostriedok a jednu polovicu daroval žobrákovi. Aké bolo jeho prekvapenie, keď sa mu potom do rána sníval sen, v ktorom videl samého Ježiša zakrytého polovicou svojho plášťa! Pre Martina to bolo jasné znamenie: už viac nesmie byť vojakom a zabíjať ľudí. Musí sa stať kresťanom a o ľudí sa starať. Lenže odísť z armády nebolo také jednoduché. Veliteľ ho nie a nie prepustiť. Hrozil mu trestami, vysvetľoval mu, že teraz pred vojnou s krutými Germánmi nemôže

opustiť svoj pluk. Martin uznal veliteľove slová za múdre. Preto dal veliteľovi návrh, že pôjde proti Germánom sám a v ruke bude mať len kríž. Všetci obdivovali jeho statočnosť, ale poza chrbát si rozprávali, že Martin sa celkom iste zbláznil: sám proti celej armáde a ešte k tomu bez meča. No všetci boli veľmi prekvapení, keď na druhý deň do ich tábora prišiel veliteľ Germánov a predložil žiadosť o mier. Žiadna vojna teda nakoniec nebola a všetci boli presvedčení, že to zariadil Martin a ten jeho Pán Ježiš Kristus. Už nikto neváhal a Martina z armády prepustili. Odtvtedy žil ako skromný mních v okolí mestčka Tours. Napokon v meste Tours zomrel biskup Libor. Obyvatelia mesta celkom presne vedeli, koho by chceli za nového biskupa, ale rovnako presne vedeli, že Martin takúto poctu odmietne. Zavolali ho, aby sa pomodlil za istú chorú ženu. Keď však prišiel do mesta a dozvedel sa, čo s ním chcú urobiť, ukryl sa v jednom dvore. Ale husi, medzi ktoré sa ukryl, mali od Pána Ježiša jasný rozkaz, čo majú robiť. Gágali ostosoš a tak milého Martina medzi nimi ľahko našli. Potom sa už nebránil a stal sa biskupom v Tours. Stal sa už úplne vojakom Ježiša Krista, ktorý nepriináša smrť, ale život. Ako nový biskup a veliteľ kresťanov začal zavádzať niektoré novoty. Zakladal farnosti na dedinách, aby kňazi boli na blízku aj týmto ľuďom, nielen obyvateľom miest. Aj v Lehote teda máme faru len vďaka biskupovi Martinovi. A farnosti nielen zakladal, ale ich aj navštevoval a všade kam prišiel, robil zázraky. Veď prichádzal ako veľvyslanec a posol Ježiša Krista.

A tak sa na jeho príhovor ľudia uzdravovali, ba dokonca vzkriesil aj niekoľkých mŕtvych. Na jednej takej ceste už osemdesiatročný starček Martin zomrel. Ako dobrý vojak Ježiša Krista, zomrel v službe blížnym. A bol naozajstným vojakom, lebo bojoval proti zlu a všetci boli presvedčení, že si svojou dobrotou ako odmenu vybojoval večný život. Martin bol ako prvý kresťan vyhlásený za svätého nie preto, že za Ježiša položil svoj život, ale preto, že celý svoj život prežil s Ježišom. A to je príklad a výzva aj pre nás všetkých.

Mgr. Róbert Horka, PhD.

Do rúk sa mi dostalo ešte nevydané 270-stranové knižné dielko sestry Tabity, ktorá s láskou opisuje a spomína na slová svojej rodnej dedinky.

Nazvala ho „Malý slovník Lehotčiny.“

*S jej súhlasom a súhlasom Kongregácie sestier Premonštrátok Vám budeme pravidelne pri-
nášať v časopise rôzne zaujímavosti z tohto slovníčka (napr. základy odlišnosti od spisovnej
slovenčiny, hry lehotských detí, pranostiky, múdrosti, slovné výrazy a pod.).*

Dúfame, že tí mladší sa dozvedia niečo nové a tí starší zaspomínajú...

*A ak máte záujem niečím prispieť do tohto slovníka - dajte nám vedieť
a radi privítame nové slovíčka a pripomienky.*

MALÝ SLOVNÍK LEHOTČINY

Motto: „Šaďe dobre, doma najlepšie.“

Charakteristika Lehotského nárečia v tomto dielku v elektronickej forme je prispôbená a upravená podľa diela „Peter Horváth: MALÝ SLOVÁR TRNAFSKO – SLOVENSKÝ, Vydavateľstvo AD Trnava 1998“.

Zámerom Slovníka je zachovať a priblížiť slová Lehotčiny. Objaviť bohatosť, hĺbku a ducha Lehotskej reči a trochu sa potešiť a pousmiať. Navrátiť sa do čias, v ktorých nám reč našej matky, našich najbližších sladko znela a do srdca sa hlboko ukladali slová v rodnej dedine ako vzácne poklady života.

Medzi určujúce hodnoty a osobitosti rodnej dediny patrí jazyk. Môžeme ho nazvať Lehotským nárečím (nárečia udržujú spisovnú slovenčinu živou). Lehotčina je živý hovorový jazyk. Prejavuje sa v každodennom živote v rodine, na ulici, pri práci, na zábavách, na svadbe, na pohrebe, v detských hrách, ale najmä v rozhovoroch starších ľudí. Má svoje pôsobivé akcenty hovorovej reči a určitú slovnú zásobu originálnych výrazov a spojení. Patrí do skupiny západoslovenských nárečí.

Prenikli do nej absorbované výrazy z moravských nárečí, z latinčiny, z nemčiny, z maďarčiny i z francúzštiny. Má svoj pôvodný slovný základ. Uvedené slová lehotského nárečia v Slovníku sú napísané podľa zásady: „Píš, ako počuješ.“

Základné princípy, na ktorých je nárečie postavené:

V Lehote sa hovorí pomerne mätko.

Slabiky de, te, ne, a di, ti, ni sa vyslovujú až dôrazne mätko - **ďeči, ďivať sa, ňestem, ňebuďem.**

V slovesách sa zdôrazňuje mäkké ě - **pisať, čítať, skákať.**

Charakteristikou je nerešpektovanie dvojhlások, miesto toho sa predlžuje á: **vázať, mléko, pátek, nékerý;**

Pre Lehotké nárečie typická je dvojhláska ie, namiesto nej je charakteristické predĺžené é: **mléko, rédké, slépká, kórové.**

Inde dvojhlásku úplne vynecháva a nahrádza ju inou dlhou samohláskou: išóv, našóv.

V 3. osobe j.č. na konci sloviess namiesto spoluhlásky - l vyslovuje - v: **čítav, robev, skákav.**

V Lehotčine sa zamieňajú niektoré samohlásky: **cuker** - cukor, **ocet** - ocot, **pondelek** - pondelok, **raduvať sa** - radovať.

Lehotčina nepozná vokáľ ô ani prehlasované ä: **kóň** - kôň, **kóš** - kôš; **past** - päst, **devať** - deväť.

Nepozná tiež „l“ - **loď, lúbiť.**

Zvládne aj dve dlhé slabiky za sebou: **bélé, čénné, nísky, ósmý.**

Silno a s dôrazom znejú niektoré zámená: **mój, tvój, jeho, ich, ím, s ňou, s ňím, s tebov.**

V niektorých prípadoch nerozlišuje rod: **on, ona, ono má rada,** namiesto spisovného: on má rád, ona má rada, ono má rado.

Číslovky znejú takto: **jeden, dvá, trá, štyrá, páti, šesti, sédmi, ósmi, deváti, desáti, o desátej hodine, o pátej a o sédmej.**

Hovorilo sa: idem cez/prez cestu a krépopu, oproti, durchom durch.

Niektoré slová pochádzajú z latinčiny: **fundiš, just, loter, lamentuvať, ofera, ordung, plantať sa, porta;** mnohé z nemčiny: **blajstif, cimra, cintle, cuk, fertik, fertucha, firhanek, frištukuvať, merkuvať, rinek, piglajz, šenk, šmakuvať, šnup-**

tychel, trúnec; iné z maďarčiny: **úvoda, fijók, világoš, Erža.** Pochopiteľná je podobnosť s moravským nárečím: **kočka, blbec, ocet, sirky (zápalky), úkol (úloha).**

Typické sú jellá: polievka zo slížami, hovadzá, slepačá, sladká a kyselá, zabijáca polievka, najčastejšia fazulová, husacina s lokšami, pupáčky, opatance, perky a šišky, peceň béleho chleba a šelijaké pocheraje, makové, orechové, syrové (tvarohové), lekvarové koláče a slíže, oškvarkový riteš a kabáče, krumplová kašša, škvarovina, husacá pečenka, žobrača kašša, nadévané hurky, frišké, kyselé a sannuté mléko a mútené maslo (buter).

Popíja sa: červené a béle víno, burčák a čingér, tvrdé, ostré pálené, sladké a babské (likér).

ÚRADY V DEDINE

boženik	podrichtár
bubenik	prisažnik
farálko	príštipkár
fiškál	richtár /starosta
hájnik	slúžny
hasič	šenkár
masár	šuster
pekár	

OTČE NÁŠ PO LEHOTSKY

*Oče náš, kerý si na ňebesách,
posvať sa méno tvoje,
priď kráľovstvo tvoje,
buď vóla tvoja,
jako v ňebi tak aj na zemi.*

*Chléb náš každodenný daj nám ňes
a odpusť nám naše viny,
jako aj my odpúšťame svojim viňníkom
a ňeuved' nás do pokušeňá,
ale zbav nás Zlého. Amen.*

DNI V TÝŽDNI:

pondelok - utorok - streda - štvrtok - pátek - sobota - neďela

POČÍTANIE:

jeden /jenna - dvá - trá - štyrá - páti - šesti - sédmi - ósmi - deváti - desáti.

Desať - dvacať - triccať - štyriccať - padesať - šesdesať - sedemdesať - osemdesať - devadesať - sto.

LUDOVÁ MÚDROŠŤ A PRANOSTIKA

Božé mlyny melú pomaly, ale isto.

(Starí ľudia sa často biblicky vyjadrovali.)

Čo bolo volakedy, je aj ňeská, ňišt nové pod slnkom.

Čo si si navarev, to si zec.

Čo si trézvy myslí, to opitý pové.

Já pán, ty pán a gdo bude svihe pást?

Jak si usteleš, tak si lahňes.

Jaký išóv, takú našóv.

Jaký požič, taký vrác.

Kaďe nüter, taďe ven.

Kaďe veter, taďe plášť.

Každý umre, ňigdo na slnku ešte ňezhorev.

Kďe ňéjďe slnko, tam ide dochtor.

Kďe si tolko bóv, už by aj mladé vyseďev.

Kďo ste kam, pomôžme mu tam.

Keď ňéjďe gazda na strechu, pójďe /ide/ strecha na gazdu.

Lacné masso, rédká polievka.

Len tá rola dobre roďí, po kerej sám gazda choďí.

Mosí je veľký pán a ňemosí ešte vaččí.

Na Hromnice slňečko dáva chléb a vínečko.

Na Marka uharky do járka.

Na Vánoce po grolce a na Ducha do pól brucha.

Nachytav ho na hruškách.

Ňikdo z neba múdry nepadóv.

Ňikdy ňeňi tak, aby ňemohlo byť ešte horšé.

Pes, kerý šteká, ňehryze.

Prišóv Martin na béľom koňi.

Pusti hada do rukáva a behňe ti za nádra.

Raččej hamuj, jako banuj.

Šikované ňeňi ani prasa dobré.

V sobotu ždy výnde slňečko, lebo Panenka Mária suší plénky.

Večer s vechtíkom, ráno s nechtíkom. - keď sa odkladá umývanie riadu.

Vítaj a ňišt ňepýtaj.

Vyvedeš človeka bez rebríka na poval.

Z hñilého kúta sa mrači, ide búra /búrka/. - bude búrka.

Z cudzého krv ňeteče.

Za dobrotu, na žobrotu. - nevďačnosť.

Zabudóv vól, že ňelaťom bóv.

Zéjďe z očí, zéjďe z mysle. - zabudne sa.

Zlá zelina ňevyhyňe.

Autor: *sestra Tabita, S.Praem*

Spracovala: PaedDr. Vladimíra Chobotová

Vianočné posedenie

Svätá Lucia, panna a mučenica je symbol svetla. Sviečka - posol Vianoc je tiež symbol mieru, pokoja a svetla. Tieto dva prvky dominovali adventnému stretnutiu dôchodcov našej organizácie.

Tak ako po minulé roky, aj tento rok v pokojnom adventnom čase prišiel aj 13. december - sviatok sv. Lucie. V nedeľu po sv. Lucii si tento deň, nazývaný aj ako jeden z magických dní - dní od Lucie do Vianoc, keď podľa tradícií mala každá noc svoju moc, seniori našej Jednotky dôchodcov na svojom posedení zaspomínali na predvianočné tradície, ktoré sme prežili alebo ich poznajú z ústneho podania svojich rodičov a prarodičov. K obohateniu posedenia prispela rozprávačka zo života sv. Lucie, ktorá bola vychovávaná v kresťanskej viere. V detstve stratila otca a ako mladé dievča zasvätila svoj život Bohu, avšak matka si želala, aby sa vydala za mladého pohanského chlapca. Ona však po putovaní ku hrobu sv. Agáty a po záračnom vyslyšaní modlitby o uzdravenie matky, odmietla nápadníka, ktorý ju udal ako kresťanku. Bolo to v čase Diokleciánovho prenasledovania kresťanov a tak ju súd odsúdil na trest mučenia a sťatia mečom. Podľa legendy jej násilím vybrali oči, ale ona znovu uvidela. Preto je aj patrónkou slepých. Na Luciu u nás v Lehote chodili večer ženy oblečené v bie-

lom s husacími pierkami a vymetali kúty, pretože podľa pradávného kultu sa verilo, že tam sídlia duše predkov. Existovala tiež povera o ženách - strigách, ktoré sa o polnoci na Luciu zoskupovali pri krížnych cestách (pri krížoch) na okraji ciest. Ale to boli iba povery našich predkov. Lucia aj obdarúva, ako dôkaz toho, že Lucia pochádzala z bohatej rodiny a ušetrené peniaze so súhlasom svojej matky rozdelila chudobným. Aj v Lehote Lucia obdarila našich dôchodcov maškrtkou a symbolom Vianoc, svetlom - sviečkou, ktorú si ako pripomienku na sv. Luciu na Vianoce zapálime pre pokoj v duši.

Po zaspievaní vianočných kolied speváckou skupinou „Lehoťanka“ porozprávala predsedníčka seniorom zaujímavé skutočnosti o pôvode sviečok, kde záznamy smerujú až do roku 3000 pred Kristom (Kréta, Egypt) a o rozmanitosti a tajomstvách vône a výroby sviečok už v 1. storočí n.l.

Posedenie uzatvorila týmito slovami: „Prajem Vám, aby ste na tento deň spomínali a presne do roka pri vône adventného venca, aby sme si sviečku na venci spolu znovu zapálili a s predvianočnými hviezdíčkami v očiach sme sa opäť v dobrom zdraví a pokojí zišli. To Vám prajem od malého Ježiška, ktorého s láskou a túžbou očakávame.“

Olivia Chlebcová

Deň zdravia v Lehote

Za úroveň svojho zdravia v rozhodujúcej miere zodpovedá každý sám. Jeho kvalita je ovplyvnená predovšetkým spôsobom života, správnu výživou, pohybom, stresom, dýchaním a pod.

Zdravie človeka je dar, od ktorého závisí kvalita života a preto si ho chráňme.

S takýmto cieľom, chrániť si svoje zdravie, uskutočnila Základná organizácia Zväzu zdravotne postihnutých v Lehote pre svojich členov i obyvateľov našej obce dňa 18. novembra 2014 podujatie „Deň zdravia“.

„Lepšie je byť zdravý a bohatý ako chorý a chudobný“, bola hlavná téma, ktorú predniesla členka výboru PhDr. Anna Kasanova, PhD. Hovorila o vplyve stresu na fyzické zdravie, najmä na kardiovaskulárne ochorenia ako sú infarkt myokardu, cievné mozgové príhody a hypertenzná choroba, o vplyve fyzického preťaženia, o kvalite životného prostredia, správneho dýchania, prijímania tekutín a potravín na stav nášho zdravia. Nakoľko jednou z častých ochorení, ktoré skracujú ľudský život, je rakovina, zamerala sa na prevenciu rakoviny prsníka formou jednoduchej, účinnej a bezplatnej metódy samovyšetrenia prsníkov.

Upozornila tiež na možnosť bezplatného absolvovania preventívnych prehliadok, nakoľko je dôležité včas odhaliť poruchu zdravia a zahájiť účinnú liečbu.

V druhej časti príslušníčky Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre kpt. Mgr. Oľga Miková a mjr. Mgr. Eva Čakajdová vystúpili na tému „Ochrana seba a ochrana majetku.“ Informovali prítomných radami, ako sa brániť proti nekalým praktikám podomových predajcov „šmejdiv“, ako sa nestáť obeťou nátlakových predajných akcií, ako sa chrániť pred zlodejmi doma a na ulici, ako predchádzať riziku prepadnutia a ako sa správať v cestnej premávke. Použili veľa konkrétnych príhod a nešťastných udalostí, ktoré sa priamo udiali v najbližšom okolí. Všetci prítomní obdržali rôzne poučné písomné materiály a reflexné pásky.

Počas celého priebehu akcie MUDr. Erika Fuxhofferová a zdravotná sestra Iveta Chudá merali krvný tlak a pani doktorka uskutočňovala aj odborné poradenstvo.

Asi 40 prítomných s veľkým záujmom sledovalo a vypočulo si odbornovo-výchovné prednášky a informácie o zdraví a ochrane seba a majetku. Ďakujeme našim hosťom a tešíme sa na ďalší „Deň zdravia“ v budúcom roku.

Ing. Oľga Mesárošová
predsedkyňa ZO ZZP

Matičiar v družobných Turanoch

V zmysle plánu činnosti Miestny odbor Matice slovenskej zorganizoval v dňoch 25.-26. 10.2014 pre členov svojho speváckeho súboru dvojdňový zájazd, ktorého hlavným cieľom bola návšteva družobného MO MS Turany, ale aj návšteva pamätných a historických miest Slovenska.

V Turanoch našu matičnú výpravu privítali na obecnom úrade starosta obce p. Miroslav Blahušiak a predseda MO MS Turany JUDr. Ľubomír Liskaj a po uvítacích príhovoroch symbolicky pohostili. Po prehliadke miestneho turistického centra Trusalová a miestnych kultúrnych pamiatkach (evanjelický a.v. chrám Boží a rímskokatolícky kostol) sa lehotský matičný spevácky súbor zúčastnil prehliadky folklórnych súborov, konanej v rámci podujatia „Matičné Turany“. V rámci prehliadky vystúpilo 5 folklórnych súborov z Turian a okolia, medzi ktoré veľmi dobre zapadlo aj predstavenie 35-členného lehotského súboru. Výber starších lehotských ľudových piesní, kvalita ich speváckeho prevedenia, ako aj vystúpenie v lehotských ľudových krojoch našlo veľkú odozvu a záujem v radoch prítomných a súbor bol niekoľkokrát ocenený búrlivým potleskom. Po ofici-

álnej časti programu nasledovala neformálna kultúrno-spoločenská časť 4. družobného stretnutia matičiarov z Turian a Lehoty, na ktorom, okrem výmeny skúseností a spomienok na tie predchádzajúce, pobudli prítomní v družnej nálade až do neskorých večerných hodín.

Cestu do Turian a späť vyplnili účastníci zájazdu poznávaním pamätihodností, ale aj pripomínaním si aktuálnych výročí Slovenska. Prezreli si historickú časť banského mesta Kremnica i miesto geografického stredu Európy v Kremnických Baniach, kde na jednom z okolitých kopcov si aj spoločne zaspievali. Na spiatocnej ceste si najskôr pri pamätníku Andreja Hlinku v Ružomberku pripomenuli 150. výročie jeho narodenia a tiež si prezreli jeho mauzóleum.

Ďalšou zastávkou bola návšteva obce Vlkošínec – pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry, ktorá bola v roku 1993 zapísaná do zoznamu UNESCO. Je to stále živá obec, kde ešte v súčasnosti z celkového počtu 55 domov je 18 stále obývaných.

Na záver dvojdňového programu si účastníci zájazdu pripomenuli 70. výročie SNP návštevou pamätníka a múzea SNP v Banskej Bystrici. Po prehliadke bohatej a rozsiahlej expozície vnútorných priestorov múzea a dobovej vojenskej techniky na nádvorí pamätníka, si ešte prezreli vynovené centrum a hlavné námestie mesta B.Bystrica.

Lehotskí matičiar sa šťastlivo vrátili domov, plní dojmov a zážitkov.

Ing. Daniel Pavel

Matičný deň v Lehote

Výročie oživotvorenia Miestneho odboru Matice slovenskej si matičiar v Lehote každoročne pripomínajú počas Matičného dňa, organizovaného pri tejto príležitosti. V tomto roku, pri štvrtom výročí, sa 110 členov a hostí stretlo na slávnostnom podujatí dňa 8.11.2014 v miestnom kultúrnom dome. Hostami podujatia boli starosta obce Milan Chmelár, predseda vinohradníckeho spolku Ing. Štefan Petrik a predseda poľovníckeho združenia Mgr. František Ondruška.

Program Matičného dňa otvorila druhá prezentácia z cyklu „Najstaršie lehotské rody“, počas ktorej boli predstavené ďalšie lehotské rody. Najskôr Ing. Daniel Pavel predstavil rod „Pavel“, ktorého doteraz zistené korene siahajú do roku 1765. Po ňom Ing. Štefan Petrik predstavil rody „Petrik“ a „Bako“, o ktorých údaje siahajú do roku 1800.

Po oficiálnom otvorení podujatia, predseda MO MS Ing. Daniel Pavel v krátkosti priblížil aktivity a výsledky činnosti MO MS v roku 2014 a na záver svojho vystúpenia

odovzdal členom MO MS, dožívajúcich sa v tomto roku okrúhleho životného výročia 70 a 75 rokov, „Pamätné listy“, ktoré im na návrh výboru udelil predseda Matice slovenskej Ing. M. Tkáč.

V ďalšej časti slávnostného programu boli uvedené do života nové, v poradí 5. a 6. CD „Staršie ľudové piesne z Lehoty a blízkeho okolia“, naspievané speváckym súborom MO MS Lehota, ktoré boli vydané s finančnou podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja a Obecného úradu Lehota.

Po slávnostnej večeri nasledovala spoločenská časť programu, v ktorej hudobná skupina Emila Lahučkého prítomných roz-tancovala a rozospievala tak, že na konci podujatia sa prítomní rozchádzali, síce unavení, ale v dobrej nálade.

Ing. Daniel Pavel

Knižné novinky 2014

Literatúra pre deti a mládež

Literatúra pre deti

- Jedinák, M.: Najmenšia rodina na svete
 Disney.: Macko Puf - Kniha dobrých spôsobov
 Brezina, T.C.: Tigri tím - Biela pani
 Brezina, T.C.: Tigri tím - Útok z vesmíru
 Korky, P., Thomasová, V.: Čarodejnica Winie - šesť príbehov
 Rozprávky pre chlapcov a dievčatá
 Havelková, S.: Rozprávky z trávy
 Petiška, E.: Príbehy, na ktoré svietilo slnko:
 Báje a povesti starého Egypta,
 Mezopotámie a Izraela
 Cohon, R., Deutsch, S.: Šmolkovia - Filmový príbeh
 Už viem čítať - 15 príbehov z farmy
 Nesbo, J.: Protiprášok doktora Proktora

Literatúra pre mládež

- Šulajová, Z.: Dievča z minulosti
 Fry, M.: Exoti - Lov na šikanátora
 Růčková, E.: Karambol
 Kateová, L.: Slza

Literatúra pre dospelých

Romantická literatúra

- Probstová, J.: Manželská pasca
 Keleová, Vasilková, T.: Julinkina pekáreň
 Hamarová, D.: Slzy muža
 Nicholls, D.: Jeden deň
 Pronská, J.: krvavý erb

Zločin a napätie

- Grisham, J.: Podfuk
 Nesbo, J.: Netopierí muž
 Kepler, L.: Hypnotizér
 Dán, D.: Nevinným sa neodpúšťa
 Connelly, M.: Bohovia viny
 Holtová, A.: 1222 metrov nad morom
 Silva, D.: Angličanka

Interaktívna tabuľa

V minulom roku boli v našej škôlke inštalované interaktívne tabule, ktoré pomáhajú p. učiteľkám a deťom získavať nové informácie a skúsenosti. Pomocou nich sa deti učia nové veci, priamo pracujú s tabuľami, rozvíjajú pozornosť, zručnosť, fantáziu, pracujú s internetom. Deti pracujú s tabuľami pri viacerých témach. Jedna z tém bola aj „Moje telo“. Určovali časti tela, tváre, orgány. Práca s tabuľou ich veľmi baví a tešia sa na nové témy, kde tieto tabule môžeme využívať.

Eva Červeňanská

Deti a žonglér

Dňa 19. novembra našu škôlku navštívil pán žonglér so svojou kruhovou šou. Ukázal nám žonglovanie s rôznymi premetmi, ale zapojil do svojej šou aj naše detičky. Tie mali z toho veľkú radosť a veľa zážitkov.

Divadielko „Slniečko“

Opäť k nám zavítalo dňa 26. novembra divadielko. Rozprávka mala názov „Hugo a jeho sladkosti“ a bola zameraná na zdravú výživu. Deti „cestovali“ vlakom, spievali a užili si veľa zábavy.

Predškôláci v škole

Pomaly sa blíži zápis a tak sa naši predškôláci boli dňa 3. decembra pozrieť do školy. Vyskúšali si, aké je to sedieť za školskou lavicou i ako sa počíta na počítadle.

Mikuláš v MŠ

Dňa 5. decembra sa všetkým deťom rozžiarili očka, keď uvideli vo dverách Mikuláša s balíčkami sladkostí. Všetci sa tešili z návštevy Mikuláša, ktorý nám spestril deň v materskej škole.

Bc. Fúsková Lenka

MISS VTÁČIA BÚDKA

Rozmýšľali ste nad tým, kam sa pred mrazom ukryjú napríklad vtáčky, ktoré nás v zime neopúšťajú? Niektoré pred zimou odleteli do teplých krajín, ale čo tie, čo u nás prezimujú? Majú dosť potravy a úkryty, kam sa pred nepriazňou počasia schovajú?

Zorganizovali sme na škole súťaž Miss Vtáčia búdka.

Veľa z nás sa pustilo do vymýšľania tých najzaujímavejších vtáčích príbytkov a krmidiel. A keďže sme škola podporujúca environmentálnu výchovu a ochranu životného prostredia, materiál, ktorí sme použili na ich stavbu, bol z recyklovateľných materiálov ako sú plasty, tetrapacky, kartóny, či odpadové drevo. Počet súťažných exponátov zvyšoval, až ich bolo 45. Hlasovaním celej školy sa podarilo vybrať víťza.

Vítazi boli rozdelení do troch kategórií:

1. stupeň, 2. stupeň a naj EKO.

1. stupeň

1. miesto: J. Štefanka (1. tr.), F. Chlebec (1. tr.)
2. miesto: V. Zaujec (3. tr.)
3. miesto: N. Zaujecová (1. tr.)

2. stupeň:

1. miesto: L. Horka, J. Držík, M. Hörik (9. tr.)
2. miesto: N. Burianová (6. tr.), K. Bírová (8. tr.)
3. miesto: Š. Petřík (5. tr.), M. Alušik (8. tr.)

naj EKO:

1. miesto: Ch. Vojtech (3. tr.)
2. miesto: V. Bernáthová (4. tr.)
3. miesto: L. Halásová (5. tr.)

Všetkým víťazom súťaže, ale i všetkým zúčastneným žiakom ďakujeme. Dúfame, že ich bude pri srdiečku hriať dobrý pocit, že pomohli tým, ktorí ich pomoc potrebujú a že ich výrobky budú vtáčikom spríjemňovať zimné dni.

Takže, keď pôjdete na prechádzku a uvidíte na strome vtáčiu búdku, vedzte, že je dielom žiakov zo Základnej školy v Lehote.

Váš Enviráčik

BIELA PASTELKA 2014

Dňa 24.9.2014 sa na našej škole uskutočnila zbierka Biela pastelka. Táto zbierka bola zameraná na pomoc slabozrakým a nevidiacim ľuďom na Slovensku. Všetkým pedagógom a žiakom srdečne ďakujeme za zapojenie sa do tejto zbierky.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska ďakuje ZŠ, Lehota za spoluprácu pri verejnej zbierke na podporu ľudí so zrakovým postihnutím **Biela pastelka 2014**. Počas hlavného zbierkového dňa **24. septembra sme spoločne vyzbierali sumu 96,43 eur.**

Mgr. M. Strapáčová
Mgr. A. Burdová

Medzinárodný deň školských knižníc

Medzinárodný deň školských knižníc si žiaci ZŠ pripomenuli hneď dvomi akciami.

Najskôr medzi sebou privítali PaedDr. Máriu Dankovú s manželom Dušanom. Pani Danková, rodáčka z Lehoty, v súčasnosti sprievodkyňa Nitrou, porozprávala žiakom veľa historických zaujímavostí o Nitre. Jej manžel zasa krásne recitoval básne A.Sládkoviča.

Žiaci sa zapojili aj do súťaže o naj-knižku. Najmenšie knižky, rozmerov 2,5x3 cm priniesli hneď štyria žiaci: A. Thuróci, P. Visolajský, E. Černeyová a D. Gálová. S najväčšou knihou, rozmerov 39,6x 58 cm sa popasovala L. Duchoňová. Majiteľkou najstaršej knihy z roku 1883 je H. Zaujecová, najhrubšiu knihu vlastní J. Kutaková a najtenšiu M. Horka.

Celkovo žiaci priniesli 70 kníh. Najväčší rekordéri si odniesli drobné odmeny za aktivitu. Ďakujem všetkým, ktorí sa do súťaže zapojili.

Mgr. E. Volfová

Sadenie stromčekov

Vo štvrtok 16.10.2014 sa žiaci siedmeho a ôsmeho ročníka našej školy zúčastnili výsadby stromčekov na miestnom cintoríne.

Zasadili lipy, ktoré nám poskytla obec na skráslenie životného prostredia. Práca žiakov bavila a aspoň mohli ukázať, že vedia nielen ničť, ale i tvoriť životné prostredie.

Dúfame, že tieto lipy budú ešte aj budúcim generáciám rozprávať, že naším deťom záleží na tom, v akom prostredí žijú a budú na stromy patrične hrdí.

PaedDr. Iveta Šlosárová

Návšteva papagájov

Dňa 24. októbra 2014 sa žiaci 1. ročníka zúčastnili návštevy na dvore spolužiaka Maťka Hargaša, ktorý sa spolu so svojimi rodičmi venuje chovu papagájov. Ako prvý ich privítal veľký papagáj Alex, ktorý dokáže dokonca aj rozprávať.

Potom nasledovala prehliadka jednotlivých voliér, v ktorých mali žiaci možnosť vidieť krásne papagáje rôznych veľkostí, farieb a druhov. Matkovi rodičia deťom pútavo porozprávali o chove papagájov a ochotne im zodpovedali všetky zvedavé otázky.

Touto cestou sa im chceme ešte raz veľmi pekne poďakovať za pozvanie.

Žiaci 1. ročníka a p. uč. Ševčíková

Zlý sen!

Mal som taký zlý sen:

Zamestnal som sa v zastupovaní na OcÚ v Lehote. Súčasťou mojej práce bolo aj ozdravenie stromov. Veď už r. 2009 dala obec veľa euríkov za podrobnú štúdiu, kde bolo vyčlenených 194 chorých a starých stromov na výrub. Nevyrúbali sme zatiaľ ani polovicu. Už pritom som si vypočul od rôznych občanov nadávky, čo si to tu dovoľujem.

Aby moja snaha bola naozaj pozitívna, vysadili sme do dnešného dňa takmer 200 nových stromov a 15 krikov. Iste ste si všimli hlavne nové aleje oproti ihrisku a pri kaplnke, kde jedlé gaštany striedajú iné ovocné stromy. Verím, že o cca 5 rokov začnete byť na tieto aleje naozaj pyšní! Vytvorí vám priestor, kde budete chodiť na prechádzky a aj pre ovocie. Jedlé gaštany žijú až 500 rokov...

Ako posledné tohto roku sme doplnili stromoradie na cintoríne. Naš cintorín je vlastne vďaka stromom pekný park. Veľmi často tam chodia mamičky s detičkami na prechádzky. Naozaj dôstojné miesto nielen pre posledný odpočinok! Výsadbu siedmych líp vykonali žiaci našej základnej školy veľmi ochotne a s radosťou, že robia niečo užitočné. Miesta na výsadbu vybral po zväžení všetkých okolností sám starosta obce.

Sen pokračoval.

Dvaja ľudia prišli za mnou:

„Tie lipy musia okamžite preč, lebo z nich bude padať listie, bude padať peľ z lipového kvetu, aj odkvitnuté kvety, korene budú poškodzovať hroby a kde budú hrobári dávať zem, keď sa bude znova pochovávať...“

Hneď štyri veľmi vážne dôvody na to, aby lipy nemali právo na existenciu! Dokonca jeden človek vytrhol už vysadenú lipu a doniesol ju poškodenú na obecný úrad, hodil ju na zem a vyhrážal sa, že sme niečo nerešpektovali. Pritom ľudia si platia len za hrobové miesta. Nie za právo rozhodovať, čo bude na okolí!

To všetko so mnou zatriaslo a ja som sa zobudil. Fúj, aký zlý sen! Veď to nemôže byť pravda! Len sa pozrite na 80-ročné lipy na cintoríne! Päť z nich sa takmer dotýkajú hrobov a nijako im neublížili. Keď je pohreb v sparných letných dňoch, všetci sa stiahneme do tieňa stromov, vďaka ktorým je náš cintorín pekným parkom! Aj náhrobné kamene, keď slnko na ne priamo nepáli, menej praskajú, ostanú dlhšie lesklé! **Lehotania, bol to sen alebo som to naozaj zažil?**

Na jar ešte vysadíme štyri lipy ku krypte. Na viac už nemám guráž. Bojím sa zlých snov!

Alan Dolog

Zuby človeka

Už starí Babylončania sa pred tritisíc päťsto rokmi dôkladne starali o svoje zuby. Na ich čistenie používali špeciálne upravené drievka. Bolesťami zubov totiž ľudstvo trpí už odpradáva a ich liečba prešla dlhým vývojom. Aj keď starostlivosť o chrup je známa od nepamäti, my sa o svoje zuby staráme pramálo. Nie je to tak dávno, keď zuby Slovákov patrili k najhorším v únii.

Človeku sa v priebehu života vymenia 2 typy zubov. V detstve vyrastajú mliečne zuby, ktoré sa vymenia trvalými. Dospelý človek má 32 trvalých zubov: 8 rezákov, 4 očné zuby, 8 črenových zubov a 12 stoličiek.

Zub sa skladá z korunky a jedného alebo viacerých koreňov. Sú spojené v krčku. Vo vnútri sa nachádza dutina, ktorú vyplňa zubná dreň. Tá je tvorená nervami, cievami a väzivovým tkanivom. Povrch korunky zuba tvorí sklovina. Je to najtvrdšia hmota v ľudskom tele. Pod ňou sa nachádza zubovina, ktorá je o niečo mäkkšia a tvorí najväčšiu časť zuba. Na povrchu koreňa sa nachádza zubný cement.

Preventívnu prehliadku vykonáva bezplatne zubný lekár u detí a mladistvých do 18 rokov života 2x ročne, u dospelých 1x ročne. Pomáha zachovávať zdravé zuby a zabraňuje zdravotným problémom. Zuby a ďasná ovplyvňujú choroby srdca, cukrovku, pľúcne a reumatické choroby, tehotenské komplikácie. Infekcia v ústnej dutine dvojnásobne zvyšuje pravdepodobnosť infarktu a až trojnásobne riziko mozgovej mŕtvice. Zanedbaná zubná infekcia sa môže skončiť, ako všetky infekcie, aj smrťou. Pokazené zuby a

zapálené ďasná sú pre srdce rovnakým rizikovým faktorom ako fajčenie alebo obezita. Baktérie a iné látky môžu z takto zapáleného miesta – zuba alebo ďasna doputovať krvou napríklad k srdcu a spôsobiť zápal srdcového svalu alebo zrazeninu, ktorá upcháva cievy a spôsobí infarkt alebo mozgovú mŕtvicu.

Zubný kaz je choroba tvrdých zubných tkanív, ktorá sa prejavuje rozpadom skloviny a zuboviny. Zubný kaz spôsobujú ústne mikroorganizmy, ktoré vytvárajú na zuboch zubný povlak, tzv. plak. Ďalším faktorom vzniku zubného kazu je príjem potravy a jej frekvencia. Hlavnou potravou s vysokým obsahom jednoduchých skvasiteľných sacharidov.

Bolesť zuba začína v okamihu, keď kaz prenikne k vrstve zuboviny, ktorá leží pod sklovinou. Bolesť je prechodná, prichádza pri jedení alebo pití horúceho, studeného, či sladkého. Pri postupe kazu do hĺbky sa mikroorganizmy dostávajú do zubnej drene a vzniká jej zápal. Bolesť je trvalá a poškodenie zubnej drene je nezvratné. Ak bolesť dočasne ustúpi, znamená to, že nervy v zubnej dreni odumreli. Zápal pokračuje, v zube sa tvorí hnis a bez liečby môže dôjsť k zápalu príľahlej kosti.

Stála bolesť sa zmení na skusovú bolesť. Aj kaz mliečnych zuboch treba lekársky ošetriť, lebo stav mliečnych zubov hrá rozhodujúcu úlohu pre kvalitu konečného chrupu.

Kazivosť zubov je možné ovplyvniť aj stravou. Treba sa vyvarovať zvýšenej konzumácie cukrov, sladkostí či múčnych výrobkov. Riziko vzniku kazu ovplyvňuje aj množstvo tekutín a tým aj množstvo slín, ktoré oplachujú zuby. Sliny pomáhajú čistiť plochu zuba od plaku a znižujú koncentráciu kyslých produktov baktérií. Preto sa zubný kaz vyskytuje častejšie u ľudí, ktorí pijú málo. Pokiaľ ide o tekutiny, ľudia by sa mali vyhýbať sladeným nápojom a uprednostniť

radšej čaje a vodu.

Ochorenie ďasien (alebo ochorenie ozubnice) je jedna z najrozšírenejších chorôb na svete, odhaduje sa, že nejakou formou tejto choroby je postihnutých 70 % svetovej populácie.

Parodontopatie sú zápalové reakcie ďasna, vyvolané plakovými baktériami, ktoré ležia nad a pod okrajom ďasna. Priebeh choroby môžu negatívne ovplyvňovať funkčné poruchy v žuvacom systéme, poruchy v celkovej látkovej výmene, stres, nadmerné požívanie alkoholu a nikotínu a mechanické traumy. Pri nezhubnom nadbytočnom tvorení tkaniva, pri bezzápalovom miznutí ďasna alebo pri akútne hnisavom procese môže symptómy rozoznať už postihnutý pacient. Niektorí pacienti sami registrujú zmenený, veľmi špecifický, sčasti trochu sladkastý zápach z úst, ktorý je často indíciou pre tvorbu včakov resp. pre rozmnoženie baktérií. Pomocou röntgenových snímok je možné objasniť rozsah a druh kostnej atrofie, rušivé polia pod sliznicou napr. vo forme usadenín (konkrementov), prečnievajúcich okrajov korúnok, atď. ako aj význam zachovania zuba. So zvyšujúcim sa vekom stúpa počet ochorení spojených s úbytkom kosti, ktorý je rozhodujúci pre stratu zubov v starobe. Začína sa takzvaná parodontitída dospelých. U 45-57-ročných je napadnutá asi štvrtina kosti, u 60-ročných už jedna tretina. Najsilnejšie napadnutie je na predných zuboch dolnej a hornej čeluste, ako i na prvých stoličkách.

Pri **hygiene zubov** nie je až také dôležité, ako dlho si ich čistíme, ale či si ich čistíme správne. K zubnej kefke a paste by mala patriť aj dentálna niť a kefy na medzizubné priestory. V ústach je vlhko, teplo a žije tu množstvo mikroorganizmov. Tie sú spolu

so zvyškami stravy základnými predpokladmi na vznik zubného kazu. Baktérie sú hlavnou súčasťou povlaku na povrchu zubov. Aj keď je sklovina veľmi odolná, proti chemickým vplyvom prostredia sa nevie dostatočne brániť. Málokto si uvedomuje, že zub je jediná časť ľudského organizmu, ktorá nie je schopná regenerácie a je najčastejším ochorením, ktoré ľudí postihuje.

Zaujímavosti:

- » zubná sklovina je najtvrdšie tkanivo v ľudskom tele
- » za jeden deň sa v ústach dospelého človeka vytvorí približne 1,5 litra slín
- » Etruskovia vynikali znalosťami v oblasti stomatológie – už v 7. storočí pred n. l. vyrezávali umelé zuby rôznych cicavcov a vedeli vyrábať konštrukcie vzdialene pripomínajúce moderné mostíkové protézy
- » japonské ženy dlho vykonávali obrad začierania zubov – ohaguro. Pomocou železa, octu a ryžových šupiek sa farbili pery a zuby načierno. Roztok zabraňoval vzniku trhlínek a bolestí zubov
- » v 17. a 18. storočí najpopulárnejším zdrojom pre umelé zuby boli zuby padlých na bojisku. Existuje dokonca ustálený výraz „zuby Waterloo“
- » v roku 1816 bol zub patriaci britskému vedcovi Isaacovi Newtonovi predaný v Londýne za 3785 dolárov
- » múdri Číňania sa rozhodli zvýšiť záujem o udržiavanie zdravých zubov a ďasien. Preto vyhlásili národný sviatok „Deň lásky k zubom“, ktorý oslavujú každoročne 20. septembra

Ortopantomogram čelusti človeka

OŠK Lehota informuje

Lehotská hokejbalová liga 2014

Koniec novembra je u športovej verejnosti v našej obci spájaný hlavne s ukončením jesennej časti futbalových súťaží A-mužstva, Internacionálov, dorastu a žiackych kategórií. Súbežne s nimi končia jesennú časť aj ďalší zástupcovia OŠK Lehota a to účastníci prvej farskej hokejbalovej ligy v Nitre OŠK Warriors Lehota a mužstvo Červených Strikov. Neodmysliteľnou súčasťou prechodného obdobia medzi oblastnými súťažami, ako aj predvianočných a novoročných sviatkov, je už tradične Lehotská hokejbalová liga, ktorá v roku 2014 vstúpila už do svojho jubilejného 10. ročníka.

Počas svojej histórie sa LHL, ako sa posledné roky zvykne súťaž familiárne označovať (nemýľte si NHL, to je iná súťaž, aj keď tiež prestížna...) hrala na rôznych povrchoch, či v rôznych areáloch, ako školský dvor, kde sa hralo na asfalte alebo to bolo ešte v starých Kapustniciach na hádzanárskom ihrisku, kde sa hralo tiež na asfalte a bez mantinelov, až do dnešných dní, keď sa hrá na novovybudovanom multifunkčnom ihrisku v Kapustniciach na umelej tráve a s mantinelmi a ihrisko tak dostáva nový rozmer využitia. Ročník 2005 sa z rôznych dôvodov neodohral a žiaľ aj tento rok to bolo viac-menej nahnuté. Aj LHL riešila podobný problém, aký prednedávnom sužoval futbalový klub a to upadajúci záujem hráčov, ktorý tento rok vyústil k tomu, že z pôvodných 13 klubov z roku 2009 sa počet

klubov scvrkol na súčasných 5. Pozitívnym javom však je, že hráčska základňa viac-menej zostáva rovnaká a hráči sa iba preskupujú v rámci menšieho počtu klubov, čím sa ročník 2014 stal pravdepodobne jedným z najvyrovnanějších a najzaujímavejších, čo dokazujú aj úvodné výsledky. Súťaž sa už nestala doménou jedného klubu, ako tomu bývalo v časoch, keď hráči Bukake dominovali niekoľko ročníkov po sebe a išlo iba o to, či sa niekomu podarí zosadiť ich z trónu. Posledné 3 či 4 sezóny je to už o tom, kto vyhrá ďalší ročník, kto zloží najsilnejší kolektív a preto je výsledkom iba 5 mužstiev, no o to kvalitnejších. Tak ako každý rok aj tento ročník sa zápasy budú hrať každú nedeľu, zmena nastala iba v „úvodnom buly“, ktoré sa posunulo z tradičnej 9. hodiny na 10.

CHATÁRI: Marek Tkáčik, Braňo Tkáčik, Martin Vajda, Peter Fehér Pujka, Michal Lichtner, Bóčík, Viliam Hrnčiar, Mado Meduška, Momoto Šoto st., Ičo Nemeš st., Peťo Bako Tores, Juro Šedovič.

STRIKY: Pajšel, Andrej Petrik, Majky Studený, Lúčík Tomáš Selický, Jimmy Luboš Dúbik, Ičo Nemeš, Lubo Laník, Andrej Dúbik, Kubo Šedivý.

ČSSR: Daniel Dubeň 11, Tomáš Dubeň 20, Michal Holka 28, Ján Varga 88, Michal Andrášik 5, Juraj Andrášik 55, Dodo Zaujec 1, Roman Sabo 27, Ivan Hlbočan 29, Peter Bíro 23.

VIKINGS: Dominik Barantal, Róbert Dúbik, Patrik Durdiak, Matúš Ščasný, Kristián Ščasný, Samuel Varga, Michal Zaujec, Martin Mikula, Mário Antoni, Peter Bernáth, Patrik Bernáth, Marek Psota, Jaroslav Psota.

LEVY: Jakub Rusnák 18, Andrej Pavel 91, Martin Hörik 19, Luboš Rusnák 33, Patrik Brunovský 21, Michal Bako 67, Filip Klenko 38, Peter Zaujec 86, Milan Balla 88, Jakub Rusnák 18.

hodinu, čomu sa potešili hlavne „víkendoví bojovníci“. Súťaž však funguje aj ako spestrenie zimnej prípravy futbalového A-mužstva, ako aj členov hokejbalovej frakcie OŠK Lehota a preto sa od týchto hráčov očakáva vzornejší a zodpovednejší prístup. Súčasťou tohtoročnej edície LHL sa stali mužstvá Červených Strikov, zložené prakticky z hráčov 1.FHBL Nitra z rovnomenného klubu, mužstvo Chatárov, ktorého jadro tvoria hráči klubu OŠK Warriors, ako aj miestni futbalisti a starý dobrý Miš-Maš základ. Ďalej mužstvo Vikings, ktoré vzniklo zaujímavou fúziou viacnásobného víťaza Bukake, klubov Beach Boys a Tryskáčov, ktoré je podľa súpisu zároveň hlavným aspirantom na tohtoročný titul. Nasleduje mužstvo Levov, za ktorým stoja mladé pušky z obce, doteraz fungujúce pod názvom Lions, ktorých najväčšou devízou je vytrvalosť a prístup k zápasom. V neposlednom rade nemôžeme zabudnúť na mužstvo ČSSR, ktorého jadro tvoria tiež hráči OŠK Warriors, doplnení členmi miestneho stolnotenového klubu a tvrdým jadrom z minulosti, nakoľko klub prešiel viacerými názvami ako Cinguláši, Macháčkala team, pričom najviac zrejme zapasoval minulý rok, kedy toto mužstvo pod názvom ZSSR súťaž aj vyhralo. Tento rok je zatiaľ všetko otvorené, nie je jasné, komu zostane v rukách Čierny Peter, pretože sa oň „bijú“ až tri mužstvá. Zatiaľ nie je presne jasné, kto postúpi do semifinálových bojov dňa 21.12.2014 a samozrejme do vytúženého finále, ktoré pripadá tento rok na 1. sviatok vianočný a to na štvrtok 25.12.2014 od 10:00 hod., čím zároveň pozývame športovú verejnosť, aby prišla

povzbudiť svojich ťahúňov, pričom lákadlom je už tradičný nedeľný čajik a voňavé varené vítko, podávané grátis priamo v areáli Kapustníc. Treba tiež vysloviť vďaka organizačnému výboru OŠK Lehota, ako aj Braňovi Zaujecovi, ktorý sa každý rok stará o zvečnenie zaujímavých momentov vo forme skvelých fotografií, ktoré sú k nahliadnutiu na facebooku v skupine Lehotská hokejbalová liga a na stránkach OŠK Lehota v sekcii hokejbal, kde sú tiež priebežne zverejňované výsledky z jednotlivých hracích dní a tabuľky.

Veríme, že počasie nás nezradí a umožní dohrať súťaž bez zranení a v športovom duchu a že aj tento rok budeme počas vianočných sviatkov holdovať nielen pečenému kaprovi, kapustnici či iným maškrtám, ale že ich strávime aj v športovom duchu a v neposlednom rade si spomeňme aj na tých, ktorí už nie sú medzi nami.

Doterajší víťazi:

2004 – Bukake
2006 – Bukake
2007 – Miš Maš
2008 – Bukake
2009 – OŠK Warriors Lehota
2010 – Bukake
2011 – Bukake
2012 – Bukake
2013 – ZSSR
2014 - ????

Ing. Daniel Dubeň, člen OŠK Lehota

TENISOVÝ TURNAJ

V letných mesiacoch sa uskutočnil tretí ročník tenisového turnaja Lehota Open pod záštitou starostu obce. Turnaja sa zúčastnilo 16 hráčov. Pri losovaní boli nasadení minulo-roční finalisti. Oproti vlaňajšku pribudli noví hráči, čo ešte zvýšilo kvalitu turnaja.

Zápasy boli vyrovnanejšie a nebolo núdze o pekné a dramatické výmeny. Finále sa uskutočnilo začiatkom októbra. Finálová dvojica bola tá istá ako po uplynulých dvoch rokoch. Lukáš Mesároš a Peter Zabák potvrdili, že momentálne patria v Lehote k tomu najlepšiemu. Žiaľ, finále bolo už iba formálnou záležitosťou, keďže jeden z finalistov bol zdravotne handicapovaný. Za hojnej účasti divákov vyhral Lukáš Mesároš 6-3,6-0 a obhájil vlaňajšie prvenstvo. Na záver prevzali obaja finalisti trofeje od starostu obce, ktorý slávnostne ukončil tento ročník.

Peter Zabák

Infoservis OŠK LEHOTA <> Infoservis OŠK LEHOTA <>

Dňa **6.12.2014** sa uskutoční vianočný turnaj MY Nitrianskych novín o Pohár primátora mesta Nitry - ligová fáza. Jedným zo zástupcov na tomto turnaji je výber ObFZ Nitra, do ktorého sa ako jediný z OŠK Lehota prebojoval vo svojom mladom veku stabilnými výkonomi v jesennej časti súťaže brankár Luboš Rusnák.

V dňoch **26.-28.12.2014** sa uskutoční vianočný turnaj MY Nitrianskych novín o Pohár spoločnosti Moget - oblastná fáza. OŠK Lehota týmto pozýva všetkých priaznivcov a fanúšikov, aby prišli povzbudiť naše mužstvo. Turnaj sa uskutoční v Mestskej športovej hale na Klokočine.

Dňa **21.2.2015** sa uskutoční 17. ročník turnaja dorastencov PP INVEST CUP. OŠK Lehota týmto pozýva všetkých priaznivcov a fanúšikov, aby prišli povzbudiť naše mladé mužstvo, ktoré v prebiehajúcej súťaži je na 1. mieste. Turnaj sa uskutoční v Mestskej športovej hale na Klokočine.

V sobotu **28.2.2015** sa uskutoční turnaj starých pánov - Old boys. Zastúpenie na tomto turnaji bude mať aj mužstvo OŠK Lehota a preto prídte povzbudiť našich bývalých futbalistov.

Stránkové hodiny Obecného úradu Lehota

Pondelok:	07:30 - 12:00	12:30 - 15:30
Utorok:	07:30 - 12:00	12:30 - 15:30
Streda:	07:30 - 12:00	12:30 - 17:30
Štvrtok:	nestránkový deň	nestránkový deň
Piatok:	07:30 - 13:00	

Telefónne číslo: 0911 220 861

Obvodný lekár - MUDr. Erika Fuxhofferová, tel.: 037/655 31 38

Deň:	Ordinačné hodiny:	Administratíva:
Pondelok	Báb 07:30 - 13:00	13:30 - 15:30
Utorok	Lehota 07:30 - 13:00	13:30 - 15:30
Streda - nepárny týždeň	Lehota 07:30 - 13:00	13:30 - 15:30
- párny týždeň	Báb 07:30 - 13:00	13:30 - 15:30
Štvrtok	Báb 07:30 - 13:00	13:30 - 15:30
Piatok	Lehota 07:30 - 13:00	13:30 - 15:30

Det'ský lekár - MUDr. Eva Krčmáriková, tel.: 037/6518936

Deň:	Ordinačné hodiny:
Pondelok	V. Zálužie 07:30 - 12:00
Utorok	V. Zálužie 07:30 - 12:00
Streda	Lehota 07:30 - 10:00 V. Zálužie 10:30 - 13:00
Štvrtok	Lehota 11:00 - 12:00 V. Zálužie 07:30 - 10:30
Piatok	V. Zálužie 07:30 - 12:00

Zubná ambulancia - MDDr. Peter Závacký, tel.: 037/6505205

Deň	Ordinačné hodiny	Ordinácia
Pondelok	08:00 - 14:00	Zubná poliklinika Párovce
Utorok	08:00 - 14:00	Lehota
Streda	08:00 - 14:00	Zubná poliklinika Párovce
Štvrtok	08:00 - 14:00	Lehota
Piatok	08:00 - 14:00	Zubná poliklinika Párovce

UPOZORNENIE!

Novinka

Spolu s papierom (modré nádoby) sa začínajú zbierať aj kovové obaly - plechovky od nápojov a konzervy.

**Zdôrazňujeme,
že konzervy musia byť
umyté!**

ARRIVA		Odchody						
aut.zastávka: Lehota, pošta		platí od: 14. decembra 2014						
SMER	ČAS ODCHODU							
Nitra	403401/2	403403/6	403403/2	403402/2	403401/10	403403/8	403402/4	403401/16
	447	△ 515	△ 515	⊕ 525	△ 552	559	△ 625	△ 629
	403401/14	403402/38	403402/6	403403/10	403401/20	403401/18	403402/8	403403/14
	△ 629	⊕ 640	△ 707	p △ 710	△ 712	719	757	△ 759
	403401/22	403401/24	403403/16	403402/10	403401/6	403401/26	403402/12	403403/18
	△ 831	⊕ 905	951	⊕ 1057	1108	△ 1218	1252	△ 1320
	403403/20	403452/14	403401/28	403401/34	403403/26	403403/12	403402/14	403402/16
⊕ 1320	△ 1353	△ 1410	⊕ 1410	△ 1411	1425	△ 1507	1508	
403401/30	403403/28	403402/40	403402/36	403402/18	403401/32	403402/22	403402/20	
△ 1510	△ 1518	⊕ 1520	△ 1530	△ 1538	1540	△ 1620	1620	
403403/30	403403/40	403403/32	403452/20	403402/24	403403/34	403402/26	403403/36	
p △ 1624	⊕ 1647	⊕ 1659	△ 1710	△ 1720	1723	△ 1849	△ 1917	
403401/38	403402/28	403402/30	403403/38	403402/32				
△ 1925	△ 1954	△ 2055	△ 2103	△ 2339				
403452/14								
Vráble	△ 1353							

Poznámky:
p - spoj 7,10,27 a 30 zastavuje na zastávke Kľačany, Tesera
△ - spoj 16 pošká na prípoj 204421/6 od Hlohovca max. 5 minút na zastávke Ráňovce, žel.st.
△ 1 - spoj 36 pošká na prípoj od Hlohovca max. 5 minút na zastávke Ráňovce, Rázec, Rumanová
+ - premáva v pracovných dňoch
⊕ - premáva v nedeľu a vo štátom uznaných sviatkoch
⊖ - premáva v sobotu
⊗ - premáva od 22.12. do 7.1.22., od 23. do 6.3., od 24. do 7.4., od 1.7. do 31.8., 29.10. a 30.10.
⊘ - premáva 29.8.
⊙ - premáva 31.12.

ARRIVA		Odchody						
aut.zastávka: Lehota, RD		platí od: 14. decembra 2014						
SMER	ČAS ODCHODU							
Nitra	403401/2	403403/2	403403/6	403402/2	403401/10	403403/8	403401/14	403401/16
	445	△ 514	△ 514	⊕ 524	△ 551	557	△ 625	△ 625
	403402/38	403403/10	403402/6	403401/20	403401/18	403402/8	403403/14	403401/22
	⊕ 639	p △ 705	△ 706	△ 709	715	756	△ 757	△ 829
	403401/24	403403/16	403402/10	403401/6	403401/26	403402/12	403403/18	403403/20
	⊕ 904	948	⊕ 1056	1107	⊕ 1215	1251	△ 1317	⊕ 1317
	403452/14	403403/26	403401/34	403401/28	403403/12	403402/16	403401/30	403403/28
△ 1351	△ 1409	⊕ 1409	△ 1409	△ 1423	1507	△ 1509	△ 1516	
403402/40	403402/36	403402/18	403401/32	403402/20	403402/22	403403/30	403403/40	
⊕ 1519	△ 1528	△ 1536	△ 1539	△ 1619	⊕ 1619	p △ 1620	⊕ 1643	
403403/32	403452/20	403402/24	403403/34	403402/26	403403/36	403401/38	403402/28	
⊕ 1655	△ 1708	△ 1719	△ 1720	1848	△ 1913	⊕ 1924	1953	
403402/30	403403/38	403402/32						
△ 2054	△ 2059	△ 2338						
403452/14								
Vráble	△ 1351							

Poznámky:
p - spoj 7,10,27 a 30 zastavuje na zastávke Kľačany, Tesera
△ - spoj 16 pošká na prípoj 204421/6 od Hlohovca max. 5 minút na zastávke Ráňovce, žel.st.
△ 1 - spoj 36 pošká na prípoj od Hlohovca max. 5 minút na zastávke Ráňovce, Rázec, Rumanová
+ - premáva v pracovných dňoch
⊕ - premáva v nedeľu a vo štátom uznaných sviatkoch
⊖ - premáva v sobotu
⊗ - premáva od 22.12. do 7.1.22., od 23. do 6.3., od 24. do 7.4., od 1.7. do 31.8., 29.10. a 30.10.
⊘ - premáva 29.8.
⊙ - premáva 31.12.

Autoškola PANTER

Facebook Autoškola PANTER

ZĽAVA pre vašu obec

INFOLINKA: 0905 554 888

Golianova 83 Nitra - Čermán

Veľký zimný výpredaj spotrebičov!

ELEX Nitra: Štúrova 69/A, 949 01 Nitra, Tel.: 037/772 23 30, mail: nitra@euronics.sk

FAN MANAGER S.R.O.

Poistovaci agenti
Poradenstvo
v poisťovníctve

Rázusova 52, 949 01 Nitra
037/ 7720 207, 037/65 22 226
mail:
fan.manager@orangemail.sk

ENVI-GEOS Nitra
Komplexné nakladanie s odpadmi

**PONTRIANSKE ZDRUŽENIE OBCÍ
PRE SEPAROVANÝ ZBER
A NAKLADANIE S ODPADMI**

Harmonogram vývozu komunálneho a separovaného odpadu v roku 2015 Obec Lehota - PZO

január			február			marec			apríl		
St	7		St	4		St	4		St	1	
	14			11			11			8	
	21			18			18			15	
	28			25			25			22	
										29	
máj			jún			júl			august		
St	6		St	3		St	1		St	5	
	13			10			8			12	
	20			17			15			19	
	27			24			22			26	
							29				
september			október			november			december		
St	2		St	7		St	4		St	2	
	9			14			11			9	
	16			21			18			16	
	23			28			25			23	
	30									30	

VEĽKOOBJEMOVÝ ODPAD 22.5.2015 - jarný 13.11.2015 - jesenný

pristavenie kontajnera , vždy na 3 dni (piatok pristavenie, vývoz kontajnerov v pondelok)

PAPIER + KOVOVÉ OBALY

plechovky od nápojov, umyté konzervy od mäsových výrobkov, rýb a zeleniny
noviny, časopisy, knihy, zošity, katalógy, listy, obálky, letáky, výkresy, telefónny zoznam, plagáty, pohľadnice, zakladače, krepový papier,
papierový obal, kartón, lepenka, kancelársky papier,viacvrstvové (krabicové)jobaly od mlieka, smotany a iných mliečnych výrobkov,džúsov

BIO odpad

zbytky ovocia, zeleniny, starý chlieb, bezmäsité zbytky jedla, papierové vrečko znečistené zeleninou, ovocím,maslom, džemom,
použitá papierová vreckovka a servítk, škrapinka z orecha a vajca, usadenina z kávy, čajové vrečko, piliny a hobliny, vata, vlasy, chlpy

PLASTY

plastové fľaše od nápojov, rastlinných olejov, obaly od aviváží, šampónov, čistiacich prostriedkov, tégliky od jogurtov, hračky z plastov,
obalové fólie, polystyrén, plastové tašky, vedrá, koše, prepravky atď.

KOMUNÁLNY ZBYTKOVÝ ODPAD

nepatrí do smetnej nádoby: elektroodpad, objemný odpad, stavebný odpad, nebezpečný odpad
biologický odpad zo záhrad a horúci popol !!!

ELEKTRO + NO

To, že ochrana životného prostredia sa vypláca, vieme všetci.
V spolupráci s nami sa určite vyplatí aj Vám.